

KARIÉRNÍ SYSTÉM UČITELŮ

**Metodika pro učitele k přípravě
a vedení dokladového portfolia
v kariérním systému**



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OBSAH

1.	KARIÉRNÍ SYSTÉM A DOKLADOVÉ PORTFOLIO	1
1.1	Profesní a dokladové portfolio učitele	1
1.2	Základní principy standardu učitele	3
2.	STRUKTURA DOKLADOVÉHO PORTFOLIA V KARIÉRNÍM SYSTÉMU	5
2.1	Arch učitele k prokázání kompetencí ze standardu učitele	5
2.2	Plán profesního rozvoje.....	6
2.3	Doklady v dokladovém portfoliu	9
2.3.1	Kvalita, výsledky a rozsah práce učitele.....	10
2.3.2	Doklady ke kompetencím ze standardu učitele.....	10
3.	PREZENTACE KOMPETENCÍ POMOCÍ DOKLADOVÉHO PORTFOLIA V ATESTAČNÍM ŘÍZENÍ	32
4.	SLOVNÍK A SEZNAM ZKRATEK.....	33
5.	ZDROJE A LITERATURA	35
6.	PŘÍLOHY.....	37
6.1	Arch učitele k prokázání kompetencí ze standardu učitele	37
6.2	Příklady možného pojetí PPR a rozvojových rozhovorů	39

1. KARIÉRNÍ SYSTÉM A DOKLADOVÉ PORTFOLIO

Metodická příručka je určena především těm učitelům¹, kteří se vydají po kariérní cestě rozvoje profesních kompetencí a kteří se budou připravovat na atestační řízení sloužící k dosažení příslušného kariérního stupně. Rovněž je určena vedoucím pracovníkům škol a všem pedagogickým pracovníkům, které zajímá práce s dokladovým portfoliem a rádi by se dozvěděli více o možných způsobech práce s ním, včetně jeho přínosů pro pedagogický rozvoj učitelů i škol.

1.1 Profesní a dokladové portfolio učitele

V textu metodické příručky jsou cíleně zaváděny dva důležité pojmy: profesní portfolio a dokladové portfolio učitele. Obecně lze říci, že portfolio učitele je nástroj sloužící nejen k reflexi a seberefexi, ale také k sebe prezentaci učitele, k prezentaci jeho pokroku, současného stavu nebo změny.

Profesní portfolio² je odrazem učitelova stylu učení, jeho strategií, metodických postupů, didaktických preferencí, zvládnutí kompetencí a jeho vlastního pojetí výuky. Hlavním přínosem tvorby a vedení profesního portfolia je sebereflexe, kterou provádí každý učitel při výběru, komentování a zdůvodňování jednotlivých ukládaných dokladů. Od ní se odvíjí úvahy o dalším profesním rozvoji učitele. Cílem tohoto nástroje je průběžné vytváření odpovídajícího obrazu kvality vlastního profesního výkonu, který učitelé umožňuje aktivní práci na vlastním rozvoji. Vedení školy má na základě znalosti profesních portfolií větší šanci na poznání svých učitelů, a může pak stanovit opatření k další podpoře a rozvoji pedagogů. Učitel své profesní portfolio v průběhu doby aktualizuje (doplňuje, vyměňuje, vyřazuje apod.), nemělo by být „mrtvým materiálem“, v němž se hromadí doklady, ale materiálem, který slouží k seberefexi učitele a který má v každé době výraznou vypovídající hodnotu. Učitel by měl mít vždy možnost své profesní portfolio osobně komentovat a bez jeho komentáře nelze brát portfolio za důkazní materiál.

1 MŠ, učitelé ZŠ, ZUŠ, SŠ, konzervatoře, VOŠ, učitelé praktického vyučování a odborného výcviku, tedy učitelé ve smyslu přílohy č. 1, částečně přílohy č. 2 a přílohy č. 3 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.

2 Profesnímu portfoliu odpovídá tzv. konstruktivistické pojetí portfolia, jehož cílem je podpora vzdělávání, sebevzdělávání a dokumentace osobního růstu v čase. Důraz je kladen více na proces než výsledný produkt a hodnocení má formativní charakter. Portfolio umožňuje tvůrci začít jeho vzdělávání a růst v různých výchozích bodech a dozvědět se a zamyslet nad tím, co je pro něj důležité (Acker, 2005 In Barrett, Carney, 2005). Portfolio představuje proces a záznamy o procesech spojených s učním se a s osobním vývojem.

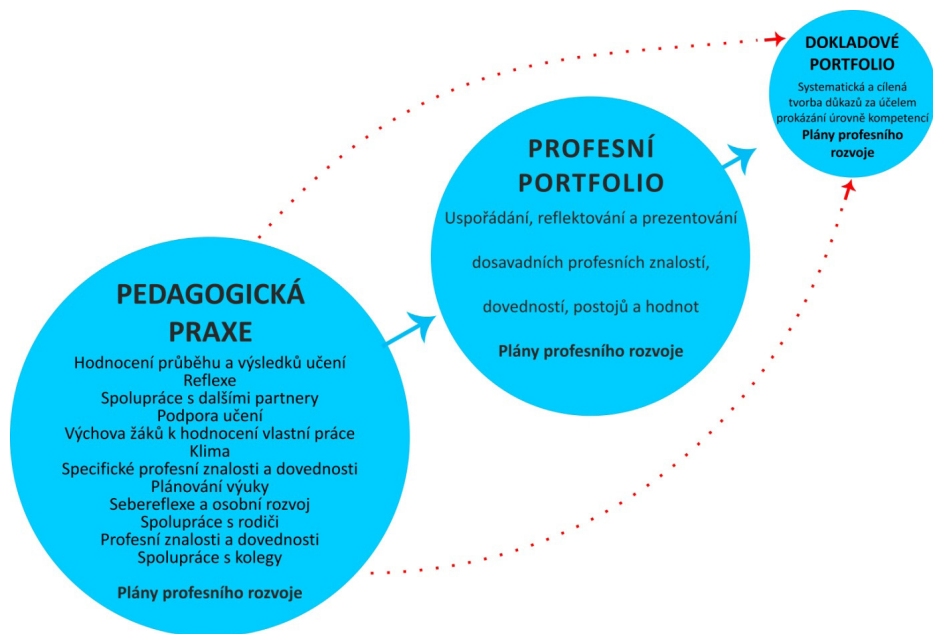
V principu existují dvě funkce profesního portfolia. Z pohledu profesního růstu ve smyslu profesního rozvoje se jedná o rozvojové portfolio, které jasně reflektuje profesní vývoj pedagogického pracovníka. Z pohledu kariérního růstu může být navíc i databankou podkladů, z níž lze účelově vybírat potřebné materiály do dokladového portfolia. Z těchto dvou funkcí se odvíjejí možné následující cíle profesního portfolia:

- Shromáždit doklady dokazující profesní rozvoj učitele.
- Na základě shromážděných podkladů umožnit učiteli provádět sebereflexi a sebehodnocení vztahené k plnění cílů svého profesního rozvoje.
- Plánovat další profesní rozvoj na základě sebehodnocení ve vztahu k vlastnímu plánu profesního rozvoje, ve srovnání s aktuálními poznatky profese a na základě hodnocení ze strany ostatních osob.
- Poskytnout podklady pro vytvoření dokladového portfolia k atestačnímu řízení (učitel dlouhodobě vede své profesní portfolio a z něj pro účely přechodu na vyšší kariérní stupeň vytváří dokladové portfolio).

Dokladové portfolio³ je zásadním a povinným podkladem pro atestační řízení při přechodu mezi jednotlivými kariérními stupni kariérního systému. Učitel se v průběhu atestačního řízení bude opírat o své dokladové portfolio při prezentaci naplňování kompetencí ze standardu učitele. Jedná se o portfolio, v němž jsou doklady přímo svázány s kompetencemi definovanými v rámci kariérního systému. Nese v sobě důkazní část, kterou učitel dokládá naplnění kompetencí tak, jak vyžadují jednotlivé kariérní stupně. Svým pojetím by mělo být dokladové portfolio stručné, ale maximálně výstižné. Za typy a úroveň dokladů v portfoliu odpovídá pouze učitel. Obsah dokladového portfolia může učitel vytvořit výběrem ze svého profesního portfolia nebo z jiných zdrojů, případně vytvořit zcela nové doklady z průběhu své pedagogické činnosti ve škole.

Princip výběru dokladů z pedagogické praxe a profesního portfolia do dokladového portfolia lze pro lepší porozumění znázornit v grafickém schématu (součástí dokladového portfolia je plán profesním rozvoje, kterému je věnována níže uvedená kapitola 2.2):

3 Dokladovému portfoliu odpovídá tzv. pozitivistické pojetí portfolia, kdy portfolio slouží k dokumentaci a posouzení pokroku v osobních výsledcích při dosahování externě definovaných obecných dovedností a kompetencí (Barrett, Carney, 2005; Paulson, Paulson, 1994). Portfolio je místo pro dokladování úrovně práce svého tvůrce.



Samotná podoba dokladů v dokladovém portfoliu není nijak předepsána, klíčová je povídací schopnost dokladů vzhledem k prokazovaným kompetencím učitele. Doklady mohou mít různou formu, jak listinnou, tak elektronickou včetně multimediálních a jiných záznamů⁴. Více informací o dokladovém portfoliu, jeho struktuře a charakteristice dokladů v dokladovém portfoliu viz kapitola 2.

1.2 Základní principy standardu učitele

Dokladové portfolio je provázáno se standardem učitele (dále jen SU). Při tvorbě dokladového portfolia je nutná znalost SU a předpokládá se průběžná práce učitele se SU. Standard učitele je věcným i ideovým základním stavebním prvkem celého kariéerního

⁴ Součástí vzdělávacího procesu je využívání digitálních technologií doprovázené rychlými změnami ve vzdělávání. Mezi současné trendy patří webináře, videokonference, MOOC (massive open online course – hromadný vzdělávací kurz přístupný online neomezenému počtu účastníků), blogy a komunity učitelů, online systémy, osobní vzdělávací prostředí apod. Digitální stopa, kterou učitel vytváří, je samozřejmou součástí profesního portfolia a může stejně jako ostatní doklady sloužit k reflexi práce učitele a k potvrzení úrovně učitelových kompetencí. V rámci dokladového portfolia není nutné výstupy převádět do tisknutelných formátů, ale je možné uvádět pouze odkazy na veřejně přístupné internetové zdroje.

systemu. Je postaven jako kompetenční model založený na profesních kompetencích učitele. Profesními kompetencemi se rozumí soubor znalostí, dovedností, schopností a postojů. Jsou hodnotitelné, dají se získat a rozvíjet nebo zvýšit dalším vzděláváním a praxí.

Standard učitele obsahuje čtyři kariérní stupně, učitel postupuje od prvního až ke čtvrtému kariérnímu stupni. Kariérní stupně popisují jak očekávanou vzrůstající kvalitu práce učitele, tak i očekávaný zvětšující se rozsah učitelova působení od práce se žáky⁵, přes činnosti pro profesní komunitu po aktivity zvyšující kvalitu školského systému. Jediným povinným krokem, který se kariérním systémem pro učitele zavádí, je postup z kariérního stupně 1 do kariérního stupně 2. Získání dalších kariérních stupňů je nepovinné a je volbou každého učitele. Postup do vyššího kariérního stupně je podmíněn úspěšným absolvováním atestačního řízení, které je postaveno na obhajobě dosavadní práce učitele právě s využitím dokladového portfolia. To je reálným důkazem učitele o naplňování kompetencí ze standardu učitele na odpovídající úrovni a je i ukázkou jeho konkrétní práce.

I. kariérní stupeň (KS1)

KS1 je standardem pro úroveň, ve které vstupuje začínající učitel do praxe. Úzce souvisí s profilem absolventa škol vzdělávajících nové učitele. Rozsah jeho práce je omezen zejména na práci se žáky ve třídě a je mu poskytnuta přímá a soustavná pomoc uvádějícího učitele.

II. kariérní stupeň (KS2)

KS2 popisuje standard pro úroveň kvalitního, soustavně se vzdělávajícího učitele, který v průběhu své praxe postupně naplňuje státem očekávané nároky učitelské profese. Práce učitele na KS2 je cílena zejména na práci se žáky podle stanoveného úvazku.

III. kariérní stupeň (KS3)

KS3 popisuje standard pro úroveň vynikajícího učitele s dlouhodobě výbornými výsledky, který splňuje všechny nároky KS2 a je pedagogickým lídrem své školy. Dlouhodobě a s jasnými výsledky podporuje své kolegy ve škole v cestě za kvalitou.

IV. kariérní stupeň (KS4)

KS4 popisuje standard pro úroveň vynikajícího učitele s dlouhodobě výbornými pedagogickými výsledky, učitele aktivně se podílejícího na rozvoji školství v ČR.

⁵ Metodika pro učitele k přípravě dokladového portfolia v kariérním systému a dokument Standard učitele používá jednotný termín „žáci“. V případě mateřských škol je tím myšleno „děti“, v případě VOŠ je míněno „studenti“.

SU je uveden preambulí „Profesní etika“, která se zabývá hodnotami v práci učitele. Sdílení etických hodnot a principů chování učitele je v SU vnímáno jako základní předpoklad pro práci učitele. SU je dále obsahově strukturován do **tří oblastí** – Učitel a jeho profesní Já, Učitel a jeho žáci, Učitel a jeho okolí. Každá z těchto oblastí SU obsahuje základní definici, z ní pak vycházejí očekávané profesní kompetence či předpoklady a příklady indikátorů pro posouzení jejich naplnění v jednotlivých kariérních stupních. První oblast se věnuje učiteli ve vztahu k jeho profesnímu Já, k vlastnímu osobnostnímu a profesnímu růstu. Druhá oblast cílí na učitele a jeho žáky. Tedy jak učitel dokáže pracovat se žáky a využívat svých kompetencí k podpoře učení žáků. Třetí oblast zahrnuje učitele ve vztahu k jeho okolí. Jeho přesah ke kolegům, odborné a rodičovské veřejnosti, regionálnímu působení ve vzdělávání a výzkumu.

Dokladové portfolio obsahově vychází z kariérního systému a zahrnuje výše uvedené oblasti ze SU, v nichž by každý učitel měl zaznamenávat postupný vývoj.

2. STRUKTURA DOKLADOVÉHO PORTFOLIA V KARIÉRNÍM SYSTÉMU

Dokladové portfolio jako součást kariérního systému slouží učiteli při prezentování a prokazování úrovně dosažených kompetencí ze standardu učitele a jeho struktura se skládá ze tří částí:

1. Arch učitele k prokázání kompetencí ze SU
2. Plán profesního rozvoje učitele
3. Doklady ke kompetencím ze SU

2.1 Arch učitele k prokázání kompetencí ze standardu učitele

První povinnou část dokladového portfolio tvoří Arch učitele k prokázání kompetencí ze SU (dále jen „Kompetenční arch“), který je přiložen v příloze č. 6.1. Slouží výhradně k identifikaci dosažené úrovně učitele při naplňování všech profesních kompetencí. Po vyplnění učitelem přehledně ukazuje, na jaké úrovni a kariérním stupni se učitel ve všech kompetencích ze SU v daném okamžiku nachází a jakým činnostem se v rámci tohoto stupně věnuje v jeho pedagogické práci. Obsah Kompetenčního archu vychází z přesvědčení, že proces sebehodnocení učitele by měl být samozřejmostí po celé období jeho pedagogické praxe a sám o sobě patří k důležitým pedagogickým dovednostem. Proto je provádění reflexe vlastní práce zakomponováno do zjišťování naplnění požadavků SU na úrovni daného kariérního stupně. Předpokládá se přitom, že schopnost ohodnotit vlastní práci učitel získává postupně jak vlastními zkušenostmi a poznatky, tak za pomoci mentora, kolegů či vedení školy.

Význam Kompetenčního archu:

1. **Ohodnocení** své konkrétní dovednosti – učitel si pomocí SU definuje, na jaké úrovni v KS stojí a proč.
2. **Pojmenování**, čím (jakými činnostmi) je učitel schopen úroveň svých kompetencí prokázat – učitel je motivován k přemýšlení o své práci a uvědomění si, jak dalece jeho profesní dráha reflektuje požadavky standardu učitele.
3. **Dokladování** konkrétních činností – učitel výběrem dokladů ze své pedagogické praxe, případně ze svého profesního portfolia, dokládá relevantnost (oprávněnost) svého vlastního ohodnocení.

Cílem Kompetenčního archu je vyjádření pedagoga na základě sebereflexe, na jakém stupni KS se v definovaných kompetencích nachází, jakými činnostmi zvolenou úroveň kompetencí naplňuje a jakými doklady tato tvrzení může prokázat. Takto provedená reflexe se stává součástí dokladového portfolia učitele následujícím způsobem:

1. Kompetenční arch k atestačnímu řízení na KS2:

Při atestačním řízení do KS2 uchazeč prokazuje v Kompetenčním archu aktuálně dosaženou úroveň všech 12 kompetencí, kterou dokládá ve svém dokladovém portfoliu.

2. Kompetenční arch k atestačnímu řízení na KS3:

Při atestaci do KS3 se učitel zaměřuje na vybrané kompetence úrovně KS3 s uvedením názvů dokladů, kterými v dokladovém portfoliu doloží naplňování těchto vybraných kompetencí v KS3. Zároveň musí v Kompetenčním archu prokázat, že splňuje požadovanou úroveň všech zbývajících kompetencí na KS2 pojmenováním činností, které ve své pedagogické praxi realizuje a které jsou důkazem naplnění dané kompetence.

3. Kompetenční arch k atestačnímu řízení na KS4:

Analogicky při atestaci do KS4 se učitel zaměřuje na vybrané kompetence úrovně KS4 s uvedením názvů dokladů, kterými v dokladovém portfoliu doloží naplňování těchto vybraných kompetencí v KS4, ale zároveň musí v Kompetenčním archu prokázat, že splňuje požadovanou úroveň všech ostatních kompetencí na KS2, příp. KS3.

2.2 Plán profesního rozvoje

Druhou povinnou částí dokladového portfolia je tzv. plán profesního rozvoje. Plánování osobního profesního rozvoje je důležitým předpokladem pro profesní růst učitele, a to jak z pohledu kvality jeho práce, tak i pro kariéerní růst. Plán profesního rozvoje (dále jen PPR) bude fungovat za předpokladu, že učitel porozumí skutečnosti, že

rozvíjení sebe sama mu pomáhá. Svým rozvojem učitel napomáhá zlepšování výsledků vzdělávání svých žáků. Díky tomu, že se mu pedagogická práce daří, jsou jeho žáci úspěšnější a motivovanější pro své celoživotní učení. To je i hlavní cíl jeho profesního rozvoje. To, že se učitel zlepšuje a sám si to uvědomuje, se pro něj stává silnou motivací. V procesu tvorby PPR provádí reflexi již splněných cílů a zároveň se musí zamyslet nad stanovením zásadních cílů pro nejbližší období.

KS a naplňování požadavků SU jsou jedním z nástrojů profesního rozvoje učitelů. SU tím, že pojmenovává kvalitu učitele, je oporou pro objektivní hodnocení kvality práce učitelů a vytváří prostor pro formativní hodnocení a zlepšování v práci. SU stanovuje požadované profesní kompetence a jejich hlavní znaky (tzv. indikátory) v maximální míře dosažených znalostí a dovedností, ke kterým učitel směřuje. Z pohledu učitele je třeba chápat SU a v něm popsanych 12 kompetencí rozpracovaných do indikátorů jako cíl, ke kterému je třeba hledat cestu prostřednictvím posouzení rozvojových potřeb v plánu profesního rozvoje a popsání aktivit, které by je měly postupnými kroky naplňovat.

S PPR přímo souvisí i vedení profesního portfolia, neboť v PPR jsou uvedeny cíle profesního rozvoje. V profesním portfoliu se následně shromažďují doklady k výsledkům práce učitele (např. důkazy učení žáků) a východiska pro další profesní rozvoj. PPR zahrnuje např. odpovědi na otázky „co jsem se naučil“, „v čem se potřebuji zlepšit“ a „co pro to udělám“.

PPR jednotlivých učitelů sledují naplňování vize školy a jsou důležitým zdrojem při tvorbě školního plánu DVPP. Mělo by se k nim tedy závazně vyjadřovat vedení školy nebo jím pověřeni pracovníci.

Návrh postupu práce s PPR

Níže uvedené kroky jsou určeny pro inspiraci a nastiňují jeden z možných postupů práce s plánem profesního rozvoje. Pro použití ve školách je třeba ho přizpůsobit prostředí a podmínkám školy.

A. Vytvoření PPR.

Zpravidla si učitelé tvoří svůj PPR na začátku školního roku. Začínající učitelé si svůj PPR nastavují v průběhu prvního školního roku⁶. Učitel si samostatně, případně v konzultaci s kolegy, vytváří svůj plán profesního rozvoje, kde si obvykle vytyčí jeden až dva splnitelné cíle pro následující rok. Volba cílů vychází jak z osobních předpokladů učitele, ze SU, tak i z potřeb školy. Pokud si učitel volí více cílů, musí být zvládnutelné. Cíle by měly

⁶ Termín stanovení PPR pro začínajícího učitele se řídí harmonogramem adaptačního období, který je dopro-
ručen v Metodice pro ředitele k plánování a hodnocení profesního rozvoje učitelů (výstup byl tvořen v rámci
IPn Kariérní systém).

směřovat ke zlepšování výsledků vzdělávání žáků v rámci jejich osobního maxima. Cíle by měly být vyhodnotitelné.

B. Projednání s vedením školy

Protože rozvoj učitele je úzce svázán s rozvojem školy jako s organizací, je nutné, aby svůj PPR projednával s vedením školy. Není nezbytné vždy řešit PPR s ředitelem školy, to záleží na organizačních okolnostech. Člen pedagogického vedení, který vede rozhovor s učitelem nad PPR, by však měl být pedagogickým lídrem. Rozhovor o podobě PPR má mít rozvojový charakter, účelem je podpora učitele při formulaci jeho cílů a plánu kroků k jejich dosažení na daný školní rok. Rozhovor je vhodné uskutečnit na začátku školního roku (září–listopad).

C. Vlastní realizace cílů PPR a jejich průběžné hodnocení

V průběhu celého roku učitel plní stanovené cíle a sbírá a tvoří v profesním portfoliu doklady, kterými doloží, že své cíle plní. Těmito doklady mohou být poskytnuté zpětné vazby od kolegů, žáků, rodičů, sebereflexe učitele, důkazy učení žáků, ukázkové hodiny v písemné nebo elektronické podobě. Jedná se o výběr zásadních materiálů. Jednotlivé doklady provází písemná reflexe a vyhodnocení v profesním portfoliu. Sebehodnocení by mělo vycházet nejen z osobního pohledu, ale například i z porovnání s aktuálními vědeckými poznatky oboru učitelství. Učitel může o reflexi své práce požádat průběžně své kolegy, mentory z řad učitelů, externí mentory a supervizory, uvádějící učitele, kteří podporují učitele. Průběžnou reflexi poskytnete i rozhovor s rodiči a individuální konzultace s žáky. Sebereflexe je vnímána jako vlastní soukromá úvaha učitele.

D. Reflexe dosažení stanovených cílů a následné vytvoření dalšího PPR

Sebehodnocení dosažených cílů prezentuje učitel vedení školy opět v rámci rozhovoru. V ideálním případě se tento rozhovor uskuteční před koncem školního roku, nebo je možné jej spojit s úvodním rozhovorem v září, příp. v říjnu (viz bod A). Při rozhovoru učitel popisuje svůj dosavadní rozvoj a předkládá vybrané doklady splnění svých cílů z profesního portfolia a diskutuje o jejich relevantnosti. Není nutné předkládat všechny záznamy, pokud je učitel pokládá za soukromé nebo nerelevantní. Pokud je tento rozhovor spojen s rozvojovým rozhovorem na začátku školního roku, pak je jeho účelem kromě reflexe provedených kroků také podpora učitele při formulaci jeho cíle/cílů a plánu profesního rozvoje na nadcházející školní rok. Oporou a vodítkem pro obě strany je v tomto procesu standard učitele. Na základě rozhovoru učitel určuje oblasti, ve kterých by se měl nebo chtěl zlepšovat, a spolupracuje s vedením školy při zpracování dalšího plánu profesního rozvoje na další školní rok nebo delší období.

Vždy je nutné, aby učitel a člen vedení školy měli dostatek času se na takový rozhovor⁷ připravit.

PPR v dokladovém portfoliu

Učitel, který se připravuje k atestačnímu řízení v rámci kariérního systému, zahrne PPR do dokladového portfolia následujícím způsobem:

1. Atestační řízení na 2. kariérní stupeň

Do dokladového portfolia doloží učitel plán profesního rozvoje, doklady naplňování zvolených cílů, na kterých pracoval v průběhu adaptačního období, včetně reflexe.

2. Atestační řízení na 3. a 4. kariérní stupeň

Do dokladového portfolia učitel doloží minimálně tři takové PPR včetně reflexe z doby po získání KS2, které považuje za výrazné nebo zásadní ve svém profesním rozvoji. Alespoň dva PPR se musí nutně týkat těch kompetencí ze SU, jejichž dosažení při atestačním řízení učitel obhajuje.

Forma a podoba reflexe k vybraným PPR je na volbě učitele, ale musí být zřejmé, že učitel se svým PPR pracoval, jaký si dal na dané období cíl a jak cíl naplnil. Tato reflexe by měla být potvrzena členem vedení školy, s nímž byl PPR projednán.

2.3 Doklady v dokladovém portfoliu

Třetí část dokladového portfolia obsahuje doklady k prokázání naplnění kompetencí ze SU. Níže jsou uvedené základní instrukce, jakým způsobem učitelé vytvoří/vyberou takové doklady, kterými prokáží naplnění kompetencí ze SU v jednotlivých kariérních stupních. Tyto doklady pomohou učitelům v atestačních řízeních vysvětlit, zdůvodnit a také dokázat úroveň, s jakou naplnili jednotlivé kompetence. Atestační komisí tedy není hodnoceno např. výtvarné zpracování dokladů, jejich rozsáhlost a vzhled dokladového portfolia. Neposuzuje se ani zajímavost jednotlivých dokladů. Dokladové portfolio je chápáno jako důkaz, který učitel využije při prezentaci své pedagogické práce v atestačním řízení. Klíčovými veličinami, které mají vliv na postup učitele kariérním systémem a které nutně musí být obsaženy ve všech dokladech v portfoliu, jsou kvalita práce učitele, výsledky práce učitele a rozsah jeho působení ve vztahu k rozvoji kompetencí ze SU.

⁷ Příklady možného pojetí PPR a rozvojových rozhovorů naleznete v příloze č. 6.2

2.3.1 Kvalita, výsledky a rozsah práce učitele

S ohledem na konkrétní kariérní stupeň, o který učitel usiluje, bude podle dokumentu SU prokazovat ve svých dokladech v dokladovém portfoliu kvalitu své práce, výsledky své práce a rozsah působení.

Kvalita práce a rozsah působení jsou zakomponovány do podoby indikátorů kompetencí v SU tak, aby bylo jasné, že:

- učitel disponuje potřebnými profesními kompetencemi a prokazatelně je uplatňuje ve své učitelské praxi.
- rozsah působení učitele je pro:
 2. kariérní stupeň – aktivní samostatní práce se žáky
 3. kariérní stupeň – podpora růstu kvality pedagogické práce ve škole
 4. kariérní stupeň – podpora rozvoje kvality školského systému.

Výsledky práce učitele

To, co formulace standardu učitele nemohou postihnout, je dopad na žáka a jeho postupné směřování k cílům výchovně vzdělávacího procesu. Cílem práce učitele by mělo být pomoci žákům dosahovat jejich osobního maxima. Proto je právě dopad působení učitele na žáka tím, co by mělo být hlavním cílem v práci učitele. Kvalitu učitelova působení na žáka je možné nahlédnout prostřednictvím výsledků učitelovy práce a výsledků jeho žáků v rámci jejich individuálního potenciálu. Výsledky práce učitele se mohou lišit mezi regiony, školami, a dokonce i třídami podle místních podmínek.

Proces atestačních řízení bude tedy opřen o dokladové portfolio, kterým učitel prokazuje, že v oblastech „kvalita – výsledky – rozsah“ splňuje podmínky pro postup do vyššího kariérního stupně.

2.3.2 Doklady ke kompetencím ze standardu učitele

Základní znaky všech vytvořených dokladů v dokladovém portfoliu učitele, který se hlásí k atestačnímu řízení, jsou následující:

1. Doklad vždy musí být důkazem naplnění konkrétní kompetence ze SU.
2. Doklad musí být písemně okomentovaný a zdůvodněný majitelem, proč tímto dokladem dokládá naplnění konkrétní kompetence ze SU. Uchazeč nedokládá rozvoj pouze v jednotlivých indikátorech, ale vždy ve vztahu ke kompetenci.

Je důležité si uvědomit, že se atestační komise bude při studiu dokladového portfolia učitele opírat právě o písemný komentář učitele k jednotlivým dokladům. Samotný doklad bez písemného komentáře učitele nemá dostatečnou vypovídající hodnotu, je proto nutné stručně a výstižně okomentovat, jakým způsobem doklad

prokazuje činnost učitele ve vztahu ke kvalitě práce učitele, výsledkům práce učitele a rozsahu jeho působení (jinými slovy je důležité popsat kontext dokladu ve vztahu k relevantní kompetenci a kariévnímu stupni).

3. Doklad musí být označen datem vzniku (časová stopa, aktuálnost).
Doporučujeme, aby se doklady pro postup do KS2 vztahovaly k adaptačnímu období a pro postup do dalších kariévních stupňů (KS3 a KS4) k období pěti uplynulých let. V případě, že uchazeč použije starší doklady, musí zdůvodnit, proč se pro takový výběr rozhodl. Doklady starší více jak 10 let nebudou považovány za vhodné.
4. Počet dokladů je doporučen v rozsahu 1–5 ke každé kompetenci. Jeden doklad může naplnit i více kompetencí.

Počet dokládaných kompetencí v dokladovém portfoliu:

1. Pro postup do KS2 je nezbytné zahrnout doklady o aktuální dosažené úrovni u všech 12 kompetencí ze SU do dokladového portfolia (názvy těchto dokladů budou uvedeny v Kompetenčním archu).
2. Pro postup do KS3 se uchazeč zaměřuje na ty doklady, z nichž je patrné, že jeho činnost přesahuje hranici jeho třídy ve smyslu SU na KS3, a jimiž chce dokumentovat práci ve prospěch růstu kvality školy, na niž působí. Tyto doklady budou vybrány tak, aby postihly logický svazek kompetencí vztahujících se k tématu, v němž se učitel profiluje (tím se rozumí jedna či více přirozeně provázaných kompetencí, případně jejich částí, v nichž se pedagog na KS3 profiluje). Názvy těchto dokladů budou uvedeny v Kompetenčním archu.
3. Pro postup do KS4 se uchazeč zaměřuje na ty doklady, z nichž je patrné, že jeho činnost přesahuje hranici jeho školy ve smyslu SU na KS4, a jimiž chce dokumentovat práci ve prospěch školského systému. Tyto doklady budou vybrány tak, aby postihly logický svazek kompetencí vztahujících se k tématu, v němž se učitel profiluje (tím se rozumí jedna či více přirozeně provázaných kompetencí, případně jejich částí, v nichž se pedagog na KS4 profiluje). Názvy těchto dokladů budou uvedeny v Kompetenčním archu.

V následujících tabulkách č. 1, 2 a 3 jsou přehledně uspořádané instrukce ke tvorbě dokladů v dokladovém portfoliu na KS2, KS3 a KS4, včetně příkladů možných dokladů z pedagogické práce vztahovaných ke kompetencím ze standardu učitele.

Dokladování ve 2. stupni kariévního systému, příklady

Následující tabulka č. 1 obsahuje nejen přehledný postup při přípravě relevantního dokladu do dokladového portfolia, ale také příklady možných dokladů pro všechny kompetence ze SU vhodných pro KS2. Příklady se odvíjejí od kompetencí a indikátorů uvedených ve SU.

Tabulka č. 1: Dokladování pedagogické a odborné činnosti učitelů pro KS2

<p>Prokázání naplnění kompetencí vymezených ve standardu učitele pro KS2 doložíte prostřednictvím dokladového portfolia, jehož obsahem budou doklady nasbírané v průběhu zdokonalování vašich kompetencí v období dvou let, prokazující kvalitu, rozsah a výsledky vaší pedagogické a odborné činnosti. Doklady, které vyberete jako důkazy s vypovídající hodnotou získaných kompetencí stanovených ve standardu učitele, krátce okomentujte odůvodněním jejich výběru. Pro správnou volbu potřebných dokladů můžete využít níže uvedených příkladů pro dokladování.</p>	
<p>Postup při dokladování</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proveďte zhodnocení kvality, rozsahu a výsledků vaší pedagogické činnosti pro jednotlivé kompetence dané standardem učitele. Do Kompetenčního archu uveďte stávající úroveň kompetencí dle SU a popište činnosti, kterými dosaženou úroveň naplňujete. 2. Vytvořte nebo vyberte doklady z vaší pedagogické činnosti (viz níže Zásady pro výběr dokladů). 3. Zdůvodněte výběr každého dokladu (viz níže bod 5). 4. Vzhledem k tomu, že se připravujete k atestačnímu řízení na KS2, do Kompetenčního archu uveďte ke každé kompetenci názvy dokladů, kterými budete svoji úroveň u dané kompetence prokazovat. Tyto doklady budou obsahem vašeho dokladového portfolia.
<p>Zásady pro výběr dokladů</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výběr dokladů vychází vždy z obsahu konkrétních kompetencí ze standardu učitele. 2. Vybrané doklady musí být důkazem naplnění konkrétní kompetence ze SU. 3. Výběr konkrétních dokladů, jejichž prostřednictvím budete prokazovat naplnění vašich kompetencí, záleží plně na vašem rozhodnutí. 4. Ke každé kompetenci můžete vybrat 1 až 5 dokladů. 5. Doklad musí být písemně okomentovaný a zdůvodněný, proč právě tímto dokladem dokládáte naplnění konkrétní kompetence ze standardu učitele s ohledem na kvalitu a výsledky práce a rozsah vašeho působení. Pozn. Je důležité si uvědomit, že se atestační komise bude při studiu vašeho dokladového portfolia opírat právě o váš písemný komentář k jednotlivým dokladům. Samotný doklad bez vašeho písemného komentáře nemá dostatečnou vypovídající hodnotu, je proto nutné stručně, ale výstižně okomentovat, jakým způsobem doklad prokazuje vaši činnost ve vztahu ke kvalitě práce učitele, výsledkům práce učitele a rozsahu jeho působení. 6. Doklad musí být označen datem vzniku tohoto dokladu.
<p>Požadovaná úroveň kvality práce pedagoga</p>	<p>Velmi dobrá.</p>
<p>Rozsah působení pedagoga</p>	<p>Aktivní a samostatná práce se žáky.</p>

Příklady relevantních důkazů v kontextu s kompetencemi ze standardu učitele KS2

Oblast 1 Učitel a jeho profesní Já		
1.1 Profesní znalosti a dovednosti	Kompetence: Učitel zná kurikulum a rozumí mu, umí ho přizpůsobit všem žákům. Má potřebné profesní dovednosti a znalosti – obecné pedagogické znalosti, znalosti kurikula, znalosti obsahu, pedagogicko-psychologické znalosti o žácích, didaktické znalosti obsahu apod. - a na nich zakládá své pedagogické působení.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
1.1.1-II Pedagogika	V oblasti pedagogiky se průběžně vzdělává. Orientuje se bez problémů v ŠVP své školy. Zná jeho součásti, rozumí obsahu, disponuje potřebnými teoretickými znalostmi i praktickými pedagogickými dovednostmi nezbytnými k jeho úspěšnému naplňování. Rozumí souvislostem mezi ŠVP a obecnými pedagogickými zásadami, zná společné vzdělávací strategie uplatňované školou a naplňuje je.	Doklady o průběžném vzdělávání v oblasti pedagogiky, didaktiky a metodiky, doklady o sledování vývoje v oblasti svého předmětu, doklady o zařazování mezipředmětových vztahů ve výuce, doklady o efektivním využívání didaktické techniky,
1.1.2 -II Metodika a didaktika	V oblasti metodiky a didaktiky se průběžně vzdělává. Rozumí souvislostem teoretické didaktiky a metodiky a jejich aplikace v ŠVP své školy. Je schopen vybrat ty metody práce a didaktické postupy, které odpovídají záměrům a cílům ŠVP, skupině žáků, s nimiž pracuje. Je metodicky a didakticky vybaven k plnění individuálního vzdělávacího plánu žáků se ŠVP, které učí. Při výuce tyto své znalosti úspěšně aplikuje.	doklady o tvorbě učebních pomůcek, doklady o tvorbě výukových materiálů, doklady o využívání učebnic.
1.1.3-II Učivo	Sleduje vývoj v oblasti svého předmětu. Inovuje své znalosti obsahu učiva. Zná rozpracování učiva z RVP do ŠVP své školy. Ví, které učivo je v osnovách ŠVP učivem základním a které rozšiřujícím. Zná mezipředmětové souvislosti v učivu svého předmětu a dalších předmětů učebního plánu své školy.	
1.1.4 -II Pomůcky, didaktická technika, příp. stroje a zařízení	Zvládá používání didaktické techniky, pomůcek, při praktickém vyučování strojů a zařízení na takové úrovni, aby mohl realizovat činnosti vymezené ŠVP. K využití ve výuce vyhledává nové učební pomůcky, případně je sám tvoří.	
1.1.5-II Učebnice a další vzdělávací zdroje	Orientuje se v učebnicích a dalších relevantních vzdělávacích zdrojích, které jsou v jeho předmětech ve škole využívány. Bez problémů s nimi pracuje. Zná jejich návaznost na osnovy v ŠVP. Vytváří pro svou potřebu výukové materiály, dodržuje autorská práva a licenční podmínky.	

1.2 Sebereflexe a osobnostní rozvoj	Kompetence: Učitel rozumí tomu, proč a jak zkoumat svou vlastní praxi. Je schopen reflektovat svou profesní praxi a vyvíjet aktivity ke stálému zlepšování. Je schopen reflektovat sebe sama, plánovat a naplňovat svůj osobnostní a profesní rozvoj se zřetelem k potřebám školy a svým profesním zájmům, systematicky se vzdělává a udržuje si všeobecný a kulturní rozhled. Plánuje svůj profesní rozvoj se zřetelem k potřebám školy a svým profesním zájmům, rozvíjí své obecné a odborné kompetence ve vztahu k praxi v oboru.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
1.2.1-II Sebereflexe	Průběžně vyhodnocuje svou pedagogickou činnost. K reflexi své práce využívá profesní portfolio a další vhodné postupy. Pro hodnocení a další zefektivnění a zkvalitnění výuky a výchovy využívá informace vedení, kolegů, rodičů, žáků a dalších partnerů školy.	Doklady o reflexi vaší práce (vedení portfolio, vedení učitelského deníku, využívání informací od vedení, kolegů, rodičů, žáků a dalších partnerů školy), doklady o využívání mentoringu,
1.2.2-II Využití mentoringu	Využívá poradenství a zpětné vazby a je otevřený pro koučování a mentoring.	doklady o práci s plánem profesního rozvoje, doklady o účasti na vzdělávacích akcích DVPP a interních školních vzdělávacích akcích,
1.2.3-II Plán profesního rozvoje, profesní portfolio	Sestavuje svůj plán profesního rozvoje na základě sebereflexe, zpětné vazby od kolegů, úkolů vedení školy a plánu dalšího vzdělávání školy a dle svých vlastních představ o profesním růstu. Svůj profesní rozvoj dokládá profesním portfoliem, které je základním nástrojem reflexe jeho pedagogického rozvoje a výsledků jeho práce.	doklady o tvořivých přístupech ve vlastní praxi, doklady a záznamy o případné účasti na procesu koučování, doklad o vzájemné hospitaci vašich kolegů.
1.2.4-II Další vzdělávání	Svými aktivitami v oblasti formálního i neformálního vzdělávání naplňuje svůj plán profesního rozvoje. Aktivně se účastní DVPP, odborných vzdělávacích akcí, interních školení apod. Využívá institutu volna k samostudiu k individuálnímu vzdělávání směřujícímu k dosažení cílů stanovených plánem profesního rozvoje.	
1.2.5-II Změna a inovace	Má kreativní a konstruktivně kritický přístup k inovacím.	

1.3 Specifické profesní znanosti a dovednosti	Kompetence: Učitel zvládá základní techniky vědecké práce, je jazykově vybaven, umí pracovat v týmu a zvládá práci s ICT.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
1.3.1-II Vědecká práce	Čerpá z vědeckých výstupů a jiných zdrojů pro obohacení vlastní praxe. Při plánování své práce dovede s porozuměním využívat výsledků šetření směřujících ke zjišťování výsledků vzdělávání (testování, statistická data, mezinárodní srovnání).	Doklady o využívání vědeckých výstupů ve vaší praxi. doklady o realizaci pedagogických šetření, doklady o práci ve školním týmu, doklady o práci s digitálními technologiemi, doklady o rozvoji v oblasti cizího jazyka, doklady o podílu na školních projektech a projektových dnech, doklady o vzdělávání se v oblasti ovládnutí softwaru a aplikací, které škola využívá při své činnosti, doklady o využívání inovativních metod při výuce.
1.3.2-II Pedagogická šetření	S pochopením dané problematiky zajišťuje na svěřeném úseku realizaci dílčích pedagogických šetření, jejichž výsledky předává ke zpracování.	
1.3.3 -II Týmová spolupráce	Pracuje ve školních týmech na řešení samostatných úkolů, při nichž aplikuje své dovednosti v dílčích úkolech.	
1.3.4-II ICT kome- petence	Pracuje s digitálními technologiemi, které jsou ve škole k dispozici. Zvládá na potřebné úrovni kancelářské i výukové aplikace. Digitální technologie běžně využívá ve všech oblastech své činnosti včetně komunikace s rodiči a průběžně pracuje na svém rozvoji v této oblasti.	
1.3.5-II Jazykové kompetence	Průběžně pracuje na svém rozvoji v oblasti cizího jazyka s cílem dosáhnout úrovně B2. Do výuky dílčím způsobem zahrnuje i cizojazyčné zdroje. Pro výuku svého předmětu využívá webovou podporu. Účastní se zahraničních aktivit školy.	
1.3.6-II Projekty	Zapojuje se do školních projektů. Podílí se na projektech, které jsou součástí ŠVP. Po odborné i metodické stránce je schopen zajistit související dílčí úkoly. V projektových týmech plní určené role. Přijímá odpovědnost za plnění dílčích úkolů.	

Oblast 2 Učitel a jeho žáci		
2.1 Plánování výuky	Kompetence: Učitel při plánování výuky i svého výchovného působení na žáky vychází z didaktické analýzy obsahu učiva, směřuje k cílům stanoveným kurikulárními dokumenty a má na zřeteli očekávané výstupy, učivo i kompetenční rozvoj žáků. Zohledňuje individuální potřeby a možnosti žáků.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
2.1.1-II Systém plánování ve škole	Je obeznámen se systémem plánování ve škole, na niž působí. Řídí se školními plány a účinně je využívá při své práci.	V souladu s ŠVP zpracované tematické plány, TVP s konkretizovanými cíli a jiné doklady o dlouhodobějším plánování vlastní práce,
2.1.2-II Plánování vzhledem k cílům učení	Při plánování pracuje s ukazateli dosažení vzdělávacích a výchovných cílů, které jsou stanoveny v ŠVP. Rozumí smyslu a cílům vyučovacího předmětu dle ŠVP a účinně směřuje k očekávaným výstupům ve svých třídách. Cíle stanovené ŠVP je schopen rozpracovat do dílčích vzdělávacích cílů a následně je úspěšně naplňovat při své práci se žáky ve třídě. Při plánování vychází z reflexe průběhu a výsledků předchozí výuky a učení žáků, které prokazatelně monitoruje.	přípravy na vyučovací hodiny, vzdělávací proces a projekty (s vlastními poznámkami), vytvořené učební materiály pro žáky, příklady volby vyučovacích a vzdělávacích metod vzhledem ke stanovenému cíli, příklady volby vyučovacích strategií vzhledem ke stanovenému cíli, ukázky kontroly dosažení stanovených cílů,
2.1.3-II Plánování obsahu	Volbou obsahu, promyšlenou provázaností učiva a vhodným využitím mezipředmětových vztahů naplňuje cíle výuky ve svém předmětu – dosahuje očekávaného rozvoje klíčových kompetencí svých žáků a očekávané úrovně jejich vědomostí, dovedností, případně pracovních návyků a postojů. Sleduje vývoj svých aporbačních předmětů. V plánování obsahu učiva pro práci se žáky ve své třídě zohledňuje novinky v oboru nebo oblasti a jeho metodologii. Při plánování obsahu výuky promýšlí způsoby hodnocení procesů a výsledků učení žáků.	doklady o plánování individuální práce se žáky, doklady o plánování práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, doklady o využívání sebehodnocení učitele, reflexe vyučovacího a vzdělávacího procesu pro další plánování, doklady o systematické práci třídního učitele,
2.1.4-II Plánování vzhledem k individuálním potřebám žáků	Pro žáky, kteří to potřebují, je schopen v úzké spolupráci s poradenským pracovníkem připravit individuální vzdělávací plán žáka (IVP, osobní vzdělávací program), nebo využít individuální vzdělávací plán zpracovaný výchovným poradcem. Podle takto zpracovaných dokumentů je schopen pracovat a dosahuje ve své práci předpokládaných výsledků v rozvoji žáka se SVP. Přípravuje diferencované činnosti a úkoly pro různé typy žáků na základě jejich diagnostikovaných vzdělávacích možností a potřeb.	plán pracovního dne s rozvržením činnosti a uvedením potřebného materiálového vybavení.
2.1.5 -II Časový rámec	Respektuje časový rámec výuky stanovený osnovami ŠVP a výuku ve vymezeném čase realizuje.	

2.2 Podpora učení	Kompetence: Učitel využívá široké spektrum forem a metod výuky, které vedou k aktivnímu a kooperativnímu učení žáků. Individualizuje výuku s ohledem na dispozice, zájmy, možnosti i potřeby jednotlivých žáků. Výchovně působí na žáky, umožňuje jim získat vnitřní motivaci, osvojit si žádoucí kompetence.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
2.2.1-II Aplikace metod	K naplňování vzdělávacích cílů volí podle charakteru vzdělávacího obsahu účinné moderní přístupy a metody vyučování a učení. Jeho práce s žáky je z hlediska využití metod dostatečně pestrá. Zvládá procesy transformace poznání oboru do obsahu vzdělávání, tj. dokáže strukturovat učivo, dbá na provázanost učiva, rozpoznává a zohledňuje učivo obtížné pro žáky, zprostředkovává informace nad rámec základního učiva. Aktivně vyhledává nové příležitosti k učení žáků. Vede žáky k porozumění obsahu učiva v souvislostech. Poukazuje na možné aplikace a na praktické využití poznatků nabytých ve škole. Vede žáky k chápání učiva přesahujícího jednotlivé předměty. Při volbě metod je schopen kriticky zhodnotit své osobnostní předpoklady.	Ukázky řešení problémů s učením u žáka-/ů (popis, analýza a hodnocení řešení), doklady o volbě a využívání metod a forem práce vzhledem k podpoře procesů učení, doklady o vytváření optimálních příležitostí k učení, doklady o motivaci žáků a dětí k zájmu o poznání, doklady o využívání diferenciací a individualizace výuky, vzdělávání, doklady o individuální práci s dětmi a žáky vzhledem k podpoře procesů učení dětí a žáků, vytvořené učební materiály zohledňující možnosti a potřeby jednotlivých dětí a žáků,
2.2.2-II Motivace k učení	Vhodně motivuje žáky k učení, aktivizuje jejich zájem o poznání. Účinně posiluje vnitřní motivaci žáků, tj. zprostředkovává žákům smysl učebních činností, propojuje učení s reálnými životními situacemi i s osobními představami a prožitky žáků; systematicky žáky vede k rozvoji kritického myšlení a k efektivní práci s informacemi	příklady učiva vytvořeného na základě transformace nových poznatků v oboru, příklady kritérií pro hodnocení dětí a žáků v předmětu, projektech, dílčích úkolech, žakovské výstupy z vyučovacích hodin a školních projektů s komentářem, výsledky vzdělávání dětí s komentářem, doklady o tom, že učitel vede žáky k sebe-reflexi a sebehodnocení procesů učení, doklady o vlastní sebereflexi vyučovacích a vzdělávacích procesů vzhledem k procesům učení žáků a dětí, ukázky výrobků žáků i s dokumentací (fotky, výrobní plány, technologické postupy), písemné individuální plány dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadaných, diplomy a pamětní listy dětí, žáků ze soutěží s dokladováním vlastního podílu, doklady o realizaci vzdělávací formy projektů.
2.2.3-II Diferenciací a individualizace	Volí způsoby diferenciací a individualizace výuky a výchovy dle možností a potřeb konkrétních žáků. Na základě analýzy výsledků výukového procesu modifikuje v případě potřeby individuální vzdělávací plán žáka ve vztahu k jeho dalšímu rozvoji. Podílí se na projektech individualizace výuky, které škola koordinuje.	
2.2.4-II Práce s talentem	Rozpozná talentované žáky a ve spolupráci s kolegy o rozvoj jejich talentů odpovídajícím způsobem cíleně, trvale a s dobrými výsledky pečuje. Motivuje a připravuje nadané žáky k účasti v soutěžích a přehlídkách.	
2.2.5-II Školní projekty	Podílí se na projektech, které jsou součástí ŠVP. Po odborné i metodické stránce je schopen zajistit související dílčí úkoly.	

2.3 Hodnocení průběhu a výsledků učení	Kompetence: Učitel hodnotí průběh a výsledky učení žáků s využitím relevantních aktuálních poznatků. Dbá na odbornou a věcnou správnost učení žáků. Hodnocení žákovy práce provádí dle jasných kritérií a vztahuje je k cílům učení. Přihlíží k individuálním možnostem žáka.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
2.3.1-II Teorie hodnocení	Napiňuje vnitřní školní pravidla související s hodnocením práce a výsledků žáků. Dává podněty k jejich úpravám, je-li to potřeba. Ve své práci účinně využívá různé metody hodnocení práce žáka a jeho výsledků. Hodnocení žáka vztahuje k cílům učení stanoveným v ŠVP. Vyhodnocuje vhodnost použití zvolených metod pro dílčí výukové situace. Vhodně uplatňuje sumativní a formativní hodnocení. Výsledky hodnocení sděluje žákům.	Ukázky používaných metod a forem hodnocení, ukázky průběžného hodnocení žáka (zpětné vazby) během vyučování, ukázky kritérií hodnocení žáků vztahených k cílům učení, ukázky sledování pokroků ve vzdělávání žáka, ukázky způsobu využívání kritérií hodnocení ve vyučování,
2.3.2-II Kritéria hodnocení	K hodnocení práce žáků využívá jasná kritéria stanovená školou (ŠVP, předmětové komise, metodická sdružení) a tato kritéria vhodně rozvíjí. Pro dílčí cíle učení stanovuje kritéria popisující žádoucí výsledek vzdělávání. Vytváří příležitosti k tomu, aby se na formulaci kritérií hodnocení podíleli žáci.	příklady rozvíjení sebehodnocení žáků, příklady využití žákovského portfolia v hodnoticím procesu, příklady práce s osobními cíli žáků, příklady využívání formativního hodnocení,
2.3.3-II Nástroje k hodnocení	Ve své práci účinně využívá vhodné nástroje hodnocení průběhu, pokroku a výsledků práce žáků. K hodnocení využívá dostupnou techniku a pomůcky (ICT, audio, video, foto i písemné záznamy, pozorovací archy, žákovská portfolia). Průběžně shromažďuje formou výběrových portfolií data dokumentující výsledky vzdělávání i průběžný pokrok svých žáků.	příklady využívání nástrojů k vyhodnocování úrovně dosažených kompetencí jednotlivých žáků, doklady o účasti na vytváření pravidel pro hodnocení žáků.
2.3.4-II Hodnocení jako zpětná vazba	Poskytuje žákům průběžnou popisnou zpětnou vazbu zaměřenou na procesy žákova učení při dosahování vzdělávacích cílů stanovených v ŠVP. Jeho hodnocení obsahuje i doporučení ke zlepšení žáka.	
2.3.5-II Hodnocení kompetenčního rozvoje žáků	Umí pracovat se standardy hodnocení rozvoje klíčových kompetencí (až budou připraveny). Dokáže využívat předem připravených nástrojů k vyhodnocování úrovně dosažených kompetencí jednotlivých žáků.	
2.3.6-II Hodnocení vzhledem k možnostem žáků	Ve své práci zohledňuje při hodnocení žáků jejich individuální možnosti. Vhodně zvolenou formou hodnocení a průběžným poskytováním zpětné vazby pozitivně motivuje každého jednotlivého žáka k další práci a k dalšímu zlepšování.	

2.4 Výchova žáků k hodnocení vlastní práce	Kompetence: Učitel rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k hodnocení vlastní práce i práce ostatních. Vede je k odpovědnosti za průběh a výsledky vlastního učení.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
2.4.1-II Rozvoj schopnosti hodnotit	Do výuky cíleně zařazuje činnosti vedoucí k rozvoji schopnosti žáků hodnotit práci ostatních a sebehodnotit vlastní práci.	Příklady zpětné vazby od žáků, ukázky evaluačních dotazníků pro žáky, doklady o prováděném sebehodnocení žáků, příklady o prováděných činnostech vedoucích k dovednosti hodnotit sebe sama u žáků.
2.4.2-II Práce s portfoliem	Vede žáky k tomu, aby shromažďovali autentické produkty, které dokumentují jejich pokrok v učení. Vede je k aktivní práci s žákovským portfoliem.	
2.4.3-II Práce s osobními cíli	Vede žáky ke stanovení osobních cílů v učení přiměřených v obsahu i horizontu plnění možnostem žáka. Pomáhá žákům nastavit opatření vedoucí k naplnění těchto cílů. Poskytuje prostor pro vyhodnocení pokroku a motivuje žáky k práci s cíli.	

2.5 Reflexe	Kompetence: Učitel systematicky reflektuje procesy plánování, vlastní výuku a její dopad na žáky s cílem zkvalitnit svoji práci a zvýšit tak efektivitu žákovu učení.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
2.5.1-II Reflexe v práci učitele	Průběžně vyhodnocuje svou pedagogickou činnost tak, že porovnává plánované cíle vzdělávání a dosažené výsledky učení žáků a ve vztahu k nim identifikuje a analyzuje součásti své práce, které mají na výsledky žákovu učení vliv. Využívá vhodných reflektivních strategií a technik zahrnujících zpětnou vazbu vedení, kolegů, rodičů, žáků a dalších partnerů školy. Opírá se o nové poznatky a rozšiřuje spektrum používaných reflektivních strategií a technik, využívá poradenství. Je otevřený pro koučování a mentoring.	Záznamy o vlastní reflexi uskutečněné výuky, vzdělávání, ukázky využívaných reflektivních strategií a technik, ukázky popisu, analýzy a hodnocení vlastní pedagogické činnosti, ukázky evaluačních dotazníků pro rodiče, příklady zpětné vazby od kolegů, příklady zpětné vazby od rodičů, příklady zpětné vazby od vedoucích pracovníků školy (hospitační protokoly, zápisy z hospitací od nadřízeného pracovníka, uvádějícího učitele, předsedy metodické komise), příklady využívání zpětné vazby z vyučovacího, vzdělávacího procesu pro další plánování, příklady využívání nových poznatků z oboru, oborové didaktiky, pedagogiky a psychologie ke zkvalitňování výuky a zvýšení efektivity učení žáků, doklady o využívání mentoringu a koučingu, příklady inovativních prvků ve vlastní práci.
2.5.2-II Inovace	Má kreativní a konstruktivně kritický přístup k inovacím. Na základě reflexe výuky a s oporou o praktickou zkušenost i soudobé teoretické znalosti upravuje svou práci se žáky.	

2.6 Klima	Kompetence: Učitel ovlivňuje prostředí pro učení ve třídě a klima třídy s cílem vytvořit co nejlepší podmínky pro učení žáků a jejich stálé zlepšování. Podporuje sociální klima založené na vzájemném respektu a spolupráci.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
2.6.1-II Management třídy	Zvládá management třídy a na potřebné úrovni řídí chod třídy. Jedná v souladu s vnitřními normami školy a vyžaduje jejich plnění od žáků. Vhodným způsobem dokáže působit na žáky, kteří tyto normy neplní. Udrží pořádek a kázeň žáků, v plné šíři uplatňuje pochvaly a výchovná opatření, která je schopen účinně obhájit.	Příklady řízení chodu třídy, příklady využívání strategií a technik zjišťování podpory pozitivního sociálně-emočního klimatu ve třídě, příklady využívání pozitivně zaměřeného hodnocení žáků,
2.6.2-II Problémy v chování žáků	Rozpozná problémy v chování žáka ve vztazích mezi žáky a je schopen je řešit, případně se obrátit na kompetentní osobu ve škole, pokud řešení problému přesahuje jeho možnosti. Ve své práci využívá anket a dotazníkových šetření směřujících k diagnostice vztahů ve své třídě. V případě plošných šetření probíhajících v jeho třídě aktivně spolupracuje s pracovníky odborných pracovišť.	příklady využívání kázeňských prostředků, příklady využívání psychohygienických zásad ve výuce, příklady práce se žáky se specifickými poruchami chování, příklady řešení výchovných problémů ve třídě, příklady využití diagnostiky sociálního klimatu třídy,
2.6.3-II Atmosféra mezi žáky	U žáků cíleně vytváří pocit sounáležitosti se školou. U žáků vytváří studijní atmosféru. Podporuje motivaci žáků k učení a brání ve třídě projevům, které by zpochybovaly aktivní zapojení žáků do práce v hodině.	příklady vytvoření bezpečného prostředí, příklady úpravy prostředí třídy podporující procesy učení žáků,
2.6.4-II Podpora rovnosti	Vytváří prostředí rovnoprávné pro všechny žáky. Vede žáky ke vzájemnému respektu. Ke všem žákům přistupuje bez předsudků a svým přístupem k nim šíří atmosféru vzájemné důvěry a spolupráce.	příklady zajištění psychohygieny žáků, příklady činností a postupů výchovného poradenství, příklady činností a postupů primární prevence sociálně patologických jevů.
2.6.5-II Prostředí	Prostředí učebny, resp. prostoru, v němž výuka probíhá, vnímá jako faktor přímo ovlivňující kvalitu vzdělávání a výsledky žáků. Vybavení, uspořádání, zařízení, bezpečnost a výtvarnou přizpůsobuje činnostem se žáky.	

Oblast 3 Učitel a jeho okolí

3.1 Sdílení a spolupráce	Kompetence: Učitel přispívá k vytváření pozitivního sociálního klimatu školy, založeného na vzájemném respektu, sdílení společných profesních hodnot a spolupráci. Dodržuje pravidla profesní etiky.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
3.1.1-II Postavení ve škole	Je aktivním členem týmu své školy. Vnímá hierarchii uvnitř školního společenství, zná interní pravidla své školy a jedná v souladu s nimi.	Záznamy o vzájemných hospitacích, doklady o sdílení pedagogických zkušeností,
3.1.2-II Spolupráce s kolegy	Spolupracuje aktivně a účelně se svými kolegy. Zaujímá v pracovních týmech potřebné role.	doklady o úzké spolupráci se začínajícími kolegy, doklady o systematické spolupráci uvnitř
3.1.3-II Řešení problémů	Dodržuje pravidla profesní etiky. Jedná asertivně a konstruktivně, spory a konfrontace nevyhledává. Nevyhýbá se řešení nepříjemných problémů a nepřenáší rozhodnutí v těchto věcech na kolegy.	předmětové komise či s kolegy jiných aprobací, doklady o práci na pozicích, rolích či funkcích v pracovním týmu.

3.2 Komunikace s rodiči	Kompetence: Učitel poskytuje rodičům vhodným způsobem všechny potřebné informace o procesu i výsledcích žákova učení a výchovy. Spolupracuje s nimi na partnerské rovině s cílem společně hledat cesty k rozvoji dítěte. Usiluje o zapojení rodičů žáků do života školy.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
3.2.1-II Jednání s rodiči	Vnímá svou odpovědnost za jednání s rodiči žáků, na jednání s nimi se zodpovědně připravuje. Seznamuje rodiče s jejich právy a možnostmi participace na životě školy a třídy uvedenými v ŠVP, motivuje a podporuje je v této aktivitě. Se zákonnými zástupci žáků komunikuje partnersky na základě vzájemné úcty, respektu a sdílené odpovědnosti za rozvoj žáků.	Doklady o činnosti v oblasti jednání s rodiči, o spolupráci rodiny a školy v oblasti hodnocení žáků, např.: záznamy z pravidelných konzultací s rodiči, záznamy z jednání s odborníky při řešení specifických problémů u dětí/žáků (psycholog, speciální pedagog, logoped, sociální pracovník...), záznamy ze společných aktivit s rodiči (pravidla vzájemné komunikace, předávání informací o vzdělávacích pokrocích dětí/žáků...), doklady, které prokazují informovanost rodičů o vzdělávacím obsahu ŠVP (spoluúčast rodičů při evaluaci...).
3.2.2-II Sdílení poznatků o dítěti	Hovoří otevřeně s rodiči o výchově a vzdělávání jejich dítěte. Aktivně se snaží navazovat komunikaci i tam, kde o to není ze strany rodiny zájem. V komunikaci s rodiči není ovlivněn žádnými předsudky. Je schopen identifikovat podněty, které přesahují rámec ŠVP či jeho kompetence, a je připraven pomoci řešit je na odpovídající úrovni. Je schopen srozumitelně rodičům vysvětlit své poznatky o schopnostech jejich dítěte, které napomáhají k dosažení očekávaných výsledků, i o překážkách komplikujících jejich dosažení. Do řešení problémových situací zapojuje příslušného odborného pracovníka.	
3.2.3-II Spolupráce při hodnocení	Umí vysvětlit zákonným zástupcům principy hodnocení žáků v pojetí ŠVP své školy. Vysvětluje rodičům žáků své pojetí výuky a výchovy, používaných metod hodnocení a klasifikace a zasvěceně o něm s nimi diskutuje. spolupracuje s nimi na individualizaci hodnocení jejich dítěte v případě žáků se ŠVP. Postupuje tak, aby podněty rodičů k hodnocení jejich dítěte byly v případném nesouladu s pravidly nastavenými v ŠVP adekvátně vyřešeny.	
3.2.4-II Podněty rodičů	Komunikuje s rodiči a přenáší podněty kompetentním pracovníkům školy k jejich řešení.	
3.2.5-II Sdílení relevantních zdrojů	Pracuje s informacemi, které mají k dispozici rodiče na webech věnujících se problematice vzdělávání a výchovy. Dokáže posoudit jejich obsah. Sdílí s rodiči relevantní zdroje. Vnímá jejich přínos pro rozvoj spolupráce mezi školou a rodinou. Vnímá hranice a rizika.	
3.2.6-II Spolupráce v individualizaci vzdělávací cesty	Realizuje konkrétní kroky v oblasti spolupráce s rodiči zacílené na individualizaci cesty k rozvoji osobnosti žáka. Má přehled o spolupracujících organizacích, které mohou ovlivňovat možnosti vzdělávání konkrétního žáka, případně zamezit ohrožení jeho mravního vývoje (školská poradenská zařízení, ŌSPOD, Policie ČR). Spoluprací s nimi realizuje prostřednictvím výchovného poradce, metodika prevence, případně jiných členů školního poradenského pracoviště.	

3.3 Komunikace se sociálními partnery	Kompetence: Učitel komunikuje s partnery školy a účelně s nimi spolupracuje.	
	indikátory pro KS2	příklady relevantních dokladů
3.3.1-II Zahraníční partneri školy	Mezinárodní spolupráci školy vnímá v kontextu ŠVP své školy. Vnímá přínosy mezinárodních aktivit pro rozvoj žáků. Podílí se na rozvoji mezinárodních aktivit školy pod vedením koordinátorů aktivit.	Doklady o podílu na projektech nad rámec své třídy, doklady o účasti v mezinárodních projektech, doklady o spolupráci se školami v okolí, doklady o podílu na spolupráci s hospodářskými a sociálními partnery, doklady o účasti na akcích pořádaných profesními asociacemi, doklady o udržování kontaktů se svou mateřskou vysokou školou, doklady o spolupráci s poradenskými zařízeními, doklady o publikacích na webu školy, v tisku či jiných médiích.
3.3.2-II Spolupráce se školami	Má základní přehled o školách v okolí. Zná jejich silné stránky. Udržuje kontakty s kolegy z těchto škol. Podílí se na realizaci aktivit v oblasti spolupráce své školy s dalšími školami.	
3.3.3-II Spolupráce se zaměstnavateli	Podílí se na spolupráci své školy se zaměstnavateli, hospodářskými a sociálními partnery. Ví, se kterými významnými zaměstnavateli jeho škola spolupracuje a jaké oblasti se spolupráce týká. Pro zkvalitnění výuky a výchovy využívá zkušenosti dobré praxe a výzkumu získaných v průběhu spolupráce se školami v regionu.	
3.3.4-II Profesní asociace	Sleduje dění v profesních asociacích, je jejich aktivním členem. Účastní se akcí pořádaných asociacemi a poznatky z nich přenáší do výuky svého předmětu.	
3.3.5-II Projekty propojující školu a její partnery	Je zapojen do tvorby a realizace projektů zaměřených na spolupráci s partnery školy.	
3.3.6-II Věda, výzkum, vysoké a střední školy	Udržuje kontakty se školou, na které absolvoval pregraduální přípravu. Sdílí s ní informace o své praxi, získává a využívá podněty pro zlepšení své práce.	
3.3.7-II Prezentace školy	Šíří dobré jméno své školy. Podílí se na aktivitách, kterými škola prezentuje svoji činnost. Přispívá svými články k prezentaci na webu školy, v tisku či jiných médiích.	
3.3.8-II Školská poradenská zařízení	Spolupracuje v případě potřeby se školskými poradenskými zařízeními. Ví, na které ŠPZ se má v případě konkrétního žáka obrátit, spolupracuje s poradenským pracovníkem na úpravě vzdělávacích podmínek konkrétního žáka.	

Dokladování v KS3 a KS4, příklady

V následujících tabulkách č. 2 a 3 naleznete přehledný postup při tvorbě vhodných dokladů do dokladového portfolia i příklady možných dokladů pro všechny kompetence ze SU na KS3 a KS4. Příklady jsou rozepsány na úrovni kompetencí ze SU.

Tabulka č. 2: Dokladování pedagogické a odborné činnosti učitelů pro KS3

<p>Prokázání získaných kompetencí vymezených ve standardu učitele pro KS3 doložíte prostřednictvím dokladového portfolia, jehož obsahem budou doklady nasbírané v průběhu zdokonalování vašich kompetencí prokazující kvalitu, rozsah a výsledky vaší pedagogické a odborné činnosti. Doklady, které vyberete jako důkazy s vypovídající hodnotou získaných kompetencí stanovených ve standardu učitele, krátce okomentujte odůvodněním jejich výběru.</p>	
Postup při dokladování	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proveďte zhodnocení kvality, rozsahu a výsledků vaší pedagogické činnosti pro všechny jednotlivé kompetence dané standardem učitele. Do Kompetenčního archu uveďte stávající úroveň všech jednotlivých kompetencí dle SU a popište činnosti, kterými dosaženou úroveň naplňujete. 2. Vytvořte nebo vyberte doklady z vaší pedagogické činnosti (viz níže Zásady pro výběr dokladů). 3. Zdůvodněte výběr každého dokladu (viz níže bod 5). 4. Vzhledem k tomu, že se připravujete k atestačnímu řízení na KS3, do Kompetenčního archu uveďte ke každé prokazované kompetenci na KS3 názvy dokladů, kterými budete svoji úroveň u dané kompetence prokazovat. Tyto doklady budou obsahem vašeho dokladového portfolia.
Zásady pro výběr dokladů	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výběr dokladů vychází vždy z obsahu konkrétních kompetencí ze standardu učitele. 2. Vybrané doklady musí být důkazem naplnění konkrétní kompetence ze SU. 3. Výběr konkrétních dokladů, jejichž prostřednictvím budete prokazovat naplnění vašich kompetencí, záleží plně na vašem rozhodnutí. 4. Ke každé kompetenci můžete vybrat 1 až 5 dokladů. 5. Doklad musí být písemně okomentovaný a zdůvodněný, proč právě tímto dokladem dokládáte naplnění konkrétní kompetence ze standardu učitele s ohledem na kvalitu a výsledky práce a rozsah vašeho působení. Pozn. Je důležité si uvědomit, že se atestační komise bude při studiu vašeho dokladového portfolia opírat právě o váš písemný komentář k jednotlivým dokladům. Samotný doklad bez vašeho písemného komentáře nemá dostatečnou vypovídající hodnotu, je proto nutné stručně, ale výstižně okomentovat, jakým způsobem doklad prokazuje vaši činnost ve vztahu ke kvalitě práce učitele, výsledkům práce učitele a rozsahu jeho působení. 6. Doklad musí být označen datem vzniku tohoto dokladu. Tyto doklady budou vybrány tak, aby postihly logický svazek kompetencí vztahujících se k oblastí, v níž se učitel profiluje.
Požadovaná úroveň kvality práce pedagoga	Vysoká.
Rozsah působení pedagoga	Podpora růstu kvality pedagogické práce ve škole.

Tabulka č. 3: Dokladování pedagogické a odborné činnosti učitelů pro KS4

<p>Prokázání získaných kompetencí vymezených ve standardu učitele pro KS4 doložte prostřednictvím dokladového portfolia, jehož obsahem budou doklady nasbírané v průběhu zdokonalování vašich kompetencí prokazující kvalitu, rozsah a výsledky vaší pedagogické a odborné činnosti. Doklady, které vyberete jako důkazy s vypovídající hodnotou získaných kompetencí stanovených ve standardu učitele, krátce okomentujte odůvodněním jejich výběru.</p>	
Postup při dokladování	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proveďte zhodnocení kvality, rozsahu a výsledků vaší pedagogické činnosti pro jednotlivé kompetence dané standardem učitele. Do Kompetenčního archu uveďte stávající úroveň všech jednotlivých kompetencí dle SU a popište činnosti, kterými dosaženou úroveň naplňujete. 2. Vytvořte nebo vyberte doklady z vaší pedagogické činnosti (viz níže Zásady pro výběr dokladů). 3. Zdůvodněte výběr každého dokladu (viz níže bod 5). 4. Vzhledem k tomu, že se připravujete k atestačnímu řízení na KS4, do Kompetenčního archu uveďte ke každé prokazované kompetenci na KS4 názvy dokladů, kterými budete svoji úroveň u dané kompetence prokazovat. Tyto doklady budou obsahem vašeho dokladového portfolia.
Zásady pro výběr dokladů	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výběr dokladů vychází vždy z obsahu konkrétních kompetencí ze standardu učitele. 2. Vybrané doklady musí být důkazem naplnění konkrétní kompetence ze SU. 3. Výběr konkrétních dokladů, jejichž prostřednictvím budete prokazovat naplnění vašich kompetencí, záleží plně na vašem rozhodnutí. 4. Ke každé kompetenci můžete vybrat 1 až 5 dokladů. 5. Doklad musí být písemně okomentovaný a zdůvodněný, proč právě tímto dokladem dokládáte naplnění konkrétní kompetence ze standardu učitele s ohledem na kvalitu a výsledky práce a rozsah vašeho působení. Pozn. Je důležité si uvědomit, že se atestační komise bude při studiu vašeho dokladového portfolia opírat právě o váš písemný komentář k jednotlivým dokladům. Samotný doklad bez vašeho písemného komentáře nemá dostatečnou vypovídající hodnotu, je proto nutné stručně, ale výstižně okomentovat, jakým způsobem doklad prokazuje vaši činnost ve vztahu ke kvalitě práce učitele, výsledkům práce učitele a rozsahu jeho působení. 6. Doklad musí být označen datem vzniku tohoto dokladu. Tyto doklady budou vybrány tak, aby postihly logický svazek kompetencí vztahujících se k oblasti, v níž se učitel profiluje.
Požadovaná úroveň kvality práce pedagoga	Vysoká.
Rozsah působení pedagoga	Podpora rozvoje kvality školského systému.

Příklady relevantních důkazů v kontextu s kompetencemi ze standardu učitele pro KS3 a KS4

Oblast 1 Učitel a jeho profesní Já

1.1

Profesní znalosti a dovednosti

Kompetence:

Učitel zná kurikulum a rozumí mu, umí ho přizpůsobit všem žákům. Má potřebné profesní znalosti – obecné pedagogické znalosti, znalosti kurikula, znalosti obsahu, pedagogicko-psychologické znalosti o žácích, didaktické znalosti obsahu apod. – a na nich zakládá své pedagogické působení.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o spolupráci na hodnocení a aktualizacích ŠVP, doklady o sdílení znalostí a zkušeností v oblasti metodiky a oborové didaktiky ostatním učitelům vaší školy, doklady o návrhu inovací v rámci svého předmětu, doklady o aktivním členství v metodických skupinách vaší školy, doklady o vedení interních školení v oblasti využívání didaktické techniky, doklady o návrhu změn v oblasti didaktické techniky, doklady o využívání alternativních učebnic, doklady o vytváření učebních materiálů a jejich sdílení s kolegy ve škole.</p>	<p>Doklady o zprostředkování domácích i zahraničních znalostí a zkušeností v oblasti pedagogiky, oborové didaktiky a metodiky v roli lektora, kouče, mentora či autora odborných textů, doklady o návrhu inovací a jejich zpracování na úrovni RVP, doklady o podílu na vývoji a testování nové didaktické techniky, učebních pomůcek a na jejich zavádění do škol, doklady o podílu na pilotáži nových výukových materiálů, doklady o autorství a spoluautorství učebnic, sbírek, pracovních sešitů, e-learningových aplikací a dalších učebních materiálů, doklady o spolupráci na dalších kurikulárních dokumentech (maturitní zkouška, jednotná závěrečná zkouška).</p>

1.2

Sebereflexe a osobnostní rozvoj

Kompetence:

Učitel rozumí tomu, proč a jak zkoumat svou vlastní praxi. Je schopen reflektovat svou profesní praxi a vyvíjet aktivity ke stálému zlepšování. Je schopen reflektovat sebe sama, plánovat a naplňovat svůj osobnostní a profesní rozvoj se zřetelem k potřebám školy a svým profesním zájmům, systematicky se vzdělává a udržuje si všeobecný a kulturní rozhled. Plánuje svůj profesní rozvoj se zřetelem k potřebám školy a svým profesním zájmům, rozvíjí své obecné a odborné kompetence ve vztahu k praxi v oboru.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o vyhodnocení pedagogické činnosti vašich kolegů, doklady o poskytování zpětné vazby vašim kolegům, doklady o navrhování opatření zlepšující vzdělávací výsledky žáků, doklady o působení v roli interního mentora, doklady o poskytování poradenské činnosti v oblasti vedení portfolia doklady o vyhledávání vzdělávacích akcí pro vaše kolegy, doklady o pomoci kolegům při výběru náplně pro jejich samostudium, doklady o vašem iniciování změn a inovací ve vaší škole.</p>	<p>Doklady o tvorbě evaluačních a autoevaluačních nástrojů plošně využitelných pro zvyšování kvality, doklady o působení v roli mentora, kouče v oblasti práce s profesním portfoliem, doklady o publikační činnosti v oblasti práce s portfoliem, doklady o působení v roli lektora DVPP, doklady o tvorbě výukových materiálů pro DVPP a další vzdělávání učitelů formou samostudia.</p>

1.3

Specifické profesní znalosti a dovednosti

Učitel zvládá základní techniky vědecké práce, je jazykově vybaven, umí pracovat v týmu a zvládá práci s ICT.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o zvládání technik vědecké práce a jejich uplatnění např. při testování žáků, doklady o přípravě evaluačních procesů ve škole, doklady o návrhu opatření ke zvyšování kvality školy, doklady o práci v roli koordinátora školních týmů, doklady o iniciování změn a inovací v oblasti ICT, doklady o aktivním využívání cizojazyčných zdrojů, doklady o působení v roli koordinátora mezinárodní spolupráce škol, doklady o koordinaci projektových aktivit.</p>	<p>Doklady o dlouhodobé spolupráci na realizaci celoplošných šetření, doklady o navržených opatřeních na základě výsledků celoplošných šetření, doklady o spolupráci s výzkumnými či vědeckými pracovišti, doklady o podílu na projektech regionálního, národního nebo mezinárodního významu, doklady o přenosu zahraničních zkušeností do výuky, doklady o podílení se na překladech zahraničních výukových zdrojů, doklady o vytvoření české verze zahraničních výukových programů, doklady o členství v řešitelských skupinách projektů na národní nebo mezinárodní úrovni, doklady o členství v hodnotitelských komisích národních nebo mezinárodních projektů apod.</p>

Oblast 2 Učitel a jeho žáci

2.1

Plánování výuky

Kompetence:

Učitel při plánování výuky i svého výchovného působení na žáky vychází z didaktické analýzy obsahu učiva, směřuje k cílům stanoveným kurikulárními dokumenty a má na zřeteli očekávané výstupy, učivo i kompetenční rozvoj žáků. Zohledňuje individuální potřeby a možnosti žáků.

příklady dokladů KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o podílení se na tvorbě a hodnocení plánů školy, doklady o předávání zkušeností v oblasti plánování vašim kolegům,</p> <p>doklady o návrzích úprav ŠVP vaší školy,</p> <p>doklady o metodické podpoře tvorby a naplňování IVP,</p> <p>doklady o sdílení znalostí a zkušeností v oblasti práce se žáky a dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami s vašimi kolegy,</p> <p>doklady návrhu alternativních postupů pro práci s nemotivovanými i s talentovanými žáky a dětmi,</p> <p>doklady o monitorování souladu postupu vaší práce i práce vašich kolegů s časovým rámcem ŠVP.</p>	<p>Doklady o publikační činnosti, podílu na výzkumu a působení v roli lektora v oblasti plánování výuky,</p> <p>doklady o působení v roli fakultního učitele a působení na rozvoj dovedností při plánování výuky u studentů učitelství,</p> <p>doklady o návrhu inovací na úrovni RVP,</p> <p>doklady o návrhu koncepčních materiálů pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,</p> <p>doklady inovování dalších kurikulárních dokumentů,</p> <p>doklady o koncepční práci s nadanými žáky.</p>

2.2

Podpora učení

Kompetence:

Učitel využívá široké spektrum forem a metod výuky, které vedou k aktivnímu a kooperativnímu učení žáků. Individualizuje výuku s ohledem na dispozice, zájmy, možnosti i potřeby jednotlivých žáků. Výchovně působí na žáky, umožňuje jim získat vnitřní motivaci, osvojit si žádoucí kompetence.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o sdílení znalostí a zkušeností v oblasti volby metod v návaznosti na očekávané výstupy dané v ŠVP,</p> <p>doklady o sdílení znalostí a zkušeností v oblasti motivace žáků a dětí s vašimi kolegy,</p> <p>doklady o poradenské činnosti pro vaše kolegy v oblasti diferenciaci a individualizaci výuky,</p> <p>doklady o přípravě žáků na talentové soutěže,</p> <p>doklady o výsledcích vašich žáků v talentových soutěžích,</p> <p>doklady o přípravě a vedení školních projektů.</p>	<p>Doklady o navržených inovacích včetně metodických opor pro výuku, které jsou využívány při změnách národních kurikulárních dokumentů,</p> <p>doklady o podílu na výzkumu v oblasti podpory učení,</p> <p>doklady o publikační činnosti v oblasti podpory procesů učení,</p> <p>doklady o zapojení do národních nebo mezinárodních výzkumů, projektů apod.,</p> <p>doklady o podílu na vývoji nových diagnostických či analytických postupů pro zjištění vzdělávacích potřeb žáků,</p> <p>doklady o návrhu a testování nových tvůrčích přístupů pro kognitivní aktivizaci žáků,</p> <p>doklady o tvorbě metodik tvorby individuálních vzdělávacích plánů,</p> <p>doklady o lektorské činnosti v oblasti podpory procesů učení,</p> <p>doklady o přípravě a realizaci soutěží pro talentované žáky na regionální a národní úrovni,</p> <p>doklady o působení v různých odborných řešitelských skupinách při MŠMT.</p>

2.3

Hodnocení průběhu a výsledků učení

Kompetence:

Učitel hodnotí průběh a výsledky učení žáků s využitím relevantních aktuálních poznatků. Dbá na odbornou a věcnou správnost učení žáků. Hodnocení žákovy práce provádí dle jasných kritérií a vztahuje je k cílům učení. Přihlíží k individuálním možnostem žáka.

příklady dokladů KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o podílení se na zlepšování kultury hodnocení na vaší škole, doklady o podílení se na tvorbě kritérií hodnocení na úrovni školy, doklady o podílení se na prezentaci kritérií hodnocení a výsledků hodnocení žákům a jejich rodičům, doklady o podílu na zpracování výsledků interního a externího hodnocení žáků, doklady o navržených opatřeních v oblasti hodnocení žáků, doklady o hodnocení kompetenčního rozvoje vašich žáků, doklady o návrhu systému hodnocení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, doklady o rozvoji hodnotících a sebehodnotících kompetencí žáků, doklady o práci s žákovskými portfolii, doklady o iniciaci změn v oblasti stanovování individuálních osobních cílů žáků, doklady o poradenské činnosti pro kolegy v oblasti hodnocení.</p>	<p>Doklady o vytvoření a ověření nových postupů v oblasti hodnocení (sebehodnocení žáků), doklady o ověřování nových postupů v hodnocení prostřednictvím akčního výzkumu, doklady o publikační činnosti v oblasti hodnocení, doklady o působení v roli lektora v oblasti hodnocení, doklady o účasti pedagogického výzkumu v oblasti hodnocení, doklady o podílu na tvorbě a úpravách vzdělávacích standardů a nástrojů pro hodnocení, doklady o spolupráci s ČŠI a dalšími školskými institucemi (např. NÚV, NIDV).</p>



<p>2.4 Výchova žáků k hodnocení vlastní práce Kompetence: Učitel rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k hodnocení vlastní práce i práce ostatních. Vede je k odpovědnosti za průběh a výsledky vlastního učení.</p>	
<p>2.5 Reflexe Kompetence: Učitel systematicky reflektuje procesy plánování, vlastní výuku a její dopad na žáky s cílem zkvalitnit svoji práci a zvýšit tak efektivitu žákova učení.</p>	
příklady důkazů KS3	příklady důkazů pro KS4
<p>Doklady o ovlivňování pedagogického rozvoje kolegů, doklady o poskytování zpětné vazby kolegům, doklady o navržených opatřeních, která vedla ke zlepšení výsledků vzdělávání ve škole.</p>	<p>Doklady o vytvoření evaluačních a autoevaluačních nástrojů plošně využitelných ke zvyšování kvality práce učitelů a škol, doklady o působení v roli mentora nebo kouče v oblasti reflexe pedagogických činností učitelů, doklady o pomoci dalším školám při zavádění a vyhodnocování inovací.</p>

<p>2.6 Klima Kompetence: Učitel ovlivňuje prostředí pro učení ve třídě a klima třídy s cílem vytvořit co nejlepší podmínky pro učení žáků a jejich stálé zlepšování. Podporuje sociální klima založené na vzájemném respektu a spolupráci.</p>	
příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
<p>Doklady o poradenské činnosti pro kolegy v oblasti řešení konfliktů se žáky, doklady o spolupráci s třídními učiteli a výchovným poradcem v oblasti řešení konfliktních situací ve třídě, doklady o dlouhodobé podpoře soudržnosti žáků ve třídě a ve škole a sdílení těchto zkušeností s kolegy, doklady o podpoře pozitivního sociálního klimatu ve třídách i ve škole, příklady činností a postupů výchovného poradenství, příklady činností a postupů primární prevence sociálně patologických jevů.</p>	<p>Doklady o publikační činnosti v oblasti problematiky: klimatu školy a třídy, vztahů mezi žáky, konfliktů ve třídě, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, doklady o působení v roli lektora, mentora či kouče v oblasti klimatu školy a třídy, vztahů mezi žáky, konfliktů ve třídě, práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.</p>



Oblast 3 Učitel a jeho okolí

3.1 Sdílení a spolupráce

Kompetence:

Učitel přispívá k vytváření pozitivního sociálního klimatu školy, založeného na vzájemném respektu, sdílení společných profesních hodnot a spolupráci. Dodržuje pravidla profesní etiky.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
Doklady o spolupráci s kolegy při směřování k naplnění cílů školy, doklady o roli mediátora při řešení konfliktů ve škole.	Doklady o poradenském působení v oblasti interpersonálních vztahů

3.2 Komunikace s rodiči

Kompetence:

Učitel poskytuje rodičům vhodným způsobem všechny potřebné informace o procesu i výsledcích žákova učení a výchovy. Spolupracuje s nimi na partnerské rovině s cílem společně hledat cesty k rozvoji dítěte. Usiluje o zapojení rodičů žáků do života školy.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
Doklady o poskytování poradenské činnosti v oblasti jednání a spolupráce s rodiči žáků a dětí, doklady o podílu na vyhodnocování podnětů rodičů k dění ve škole, na realizaci dohodnutých opatření a odpovědnosti za splnění dílčích úkolů.	Doklady o publikační, výzkumné a lektorské činnosti v oblasti jednání s rodiči, spolupráce rodiny a školy v oblasti hodnocení žáků, spolupráce a vztahů rodiny a školy.

3.3 Komunikace se sociálními partnery

Kompetence:

Učitel komunikuje s partnery školy a účelně s nimi spolupracuje.

příklady dokladů pro KS3	příklady dokladů pro KS4
Doklady o aktivním kontaktu s občanskými sdruženími a iniciativami, doklady o koordinaci mezinárodních aktivit školy, doklady o koordinaci aktivit v oblasti spolupráce se základními a středními školami, doklady o koordinaci spolupráce s hospodářskými a sociálními partnery, doklady o členství ve vedení, výběrech a komisích profesních asociací, doklady o tvorbě a koordinaci projektů školy, o zapojování sociálních a hospodářských partnerů, doklady o vedení praxe studentů vysokých škol, doklady o spolupráci s vysokými školami, doklady o koordinaci aktivit zaměřených na prezentaci školy, doklady o koordinaci spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.	Doklady o aktivní činnosti v občanských sdruženích a iniciativách, doklady o působení v řídicích orgánech mezinárodních vzdělávacích programů, doklady o aktivní činnosti v profesních asociacích zacílených na spolupráci základních, středních a vysokých škol, doklady o působení v orgánech, které řeší vztahy hospodářských a sociálních partnerů, doklady o členství ve vedení, výběrech a komisích profesních asociací na republikové či mezinárodní úrovni, doklady o tvorbě a realizaci projektů regionálního či národního významu směřujících k propojení škol, zaměstnavatelů a ostatních sociálních partnerů, doklady o publikační činnosti v médiích celorepublikového či regionálního rozsahu, doklady o lektorské činnosti.

3. PREZENTACE KOMPETENCÍ POMOCÍ DOKLADOVÉHO PORTFOLIA V ATESTAČNÍM ŘÍZENÍ

Cílem prezentace je průkazným způsobem představit hodnotitelům v atestační komisi vlastní profesní rozvoj v rámci standardu učitele a doložit jej relevantními doklady v dokladovém portfoliu, které potvrdí prezentovaná tvrzení a úroveň kompetencí tak, že se hodnotitelé shodnou na postupu učitele na vyšší stupeň kariérního systému.

Forma prezentace by měla vyplývat z charakteru zvolených kompetencí, z prezentačních dovedností a osobnosti prezentujícího, z formy dokladů v portfoliu a časové délky atestačního řízení. Je vhodné si promyslet, jaké pomůcky, techniku a ICT podporu bude učitel potřebovat pro prezentaci dokladů, které mohou být v libovolné podobě – listinné (ukázky, výrobky, mapy, postery atd.) nebo elektronické (osobní web, e-learning, e-prezentace, video, audio atd.) doprovázené verbálním komentářem uchazeče.

Před přípravou prezentace je vhodné:

- Zvážit volbu vlastního prezentačního stylu.
- Vyhodnotit vlastní prezentační zkušenosti.
- Promyslet způsob komunikace s atestační komisí.
- Uvážit možnosti využití ICT při prezentaci.
- Provéřit časovou dotaci pro prezentaci.
- Připravit závěrečné shrnutí.
- Promyslet a důsledně používat odbornou terminologii.

Prezentace by měla obsahovat tyto části:

- Seznámení s profesní filozofií.

Uchazeč si připraví pojetí svého profesního já podle preambule standardu učitele. Stručnou formou uvede smysl, který v učitelství vidí, své osobní přesvědčení, ideály, hodnoty, cíle a zásady, které má spojeny se svou profesí.

- Představení plánu/plánů profesního rozvoje.
- Prezentace dosažené úrovně kompetencí prostřednictvím dokladového portfolia.

V této hlavní části prezentace uchazeč seznámí komisi s tím, jakým způsobem naplňuje své kompetence. Pro prezentaci je nezbytné promyslet vlastní argumentaci, připravit se na zdolávání námitek a umět v závěru shrnout podstatné informace.

- Reakce a odpovědi na dotazy členů komise.

Dále je při tvorbě prezentace žádoucí mít na paměti znaky kvalitní prezentace⁹:

⁹ Více o přípravě prezentací můžete nalézt v titulech uvedených v seznamu odborné literatury (D. Roam, CH. a D. Heath).

- Jednoduchost

Každá činnost učitele je logicky svázána s jinými úkony. Je třeba promyslet, co je smysluplné zmínit, a co už ne.

- Srozumitelnost

Předkládané kompetence a jejich dokládání musí být srozumitelné pro kohokoli. Prezentace by si ale přitom měla uchovat odborný charakter.

- Stručnost

Zásada stručnosti donutí prezentujícího sdělit jen to podstatné a dotknout se skutečného jádra.

- Důvěryhodnost

Jakékoli porušení profesní etiky (např. nejasné autorství dokladů) snižuje důvěryhodnost prezentujícího i jeho prezentace.

- Emoce

Učitelská profese má charakter pomáhající profese plné sociálních jevů a interakcí. Bylo by nepřirozené „vypustit“ z prezentace lidský rozměr.

- Příběhy

Prezentované profesní kompetence a jejich doklady mají většinou v pozadí skutečné příběhy z vaší praxe. Prezentujte a dokladujte i tyto příběhy.

Členové atestační komise obdrží s časovým předstihem dokladové portfolio uchazeče, po jeho prostudování si připraví pro uchazeče doplňující otázky. Je důležité zdůraznit, že atestační řízení není zkouškou nebo testem, jde o rozhovor, prezentaci a obhajobu učitele své pedagogické práce ve vztahu ke SU. Výsledkem atestačního řízení je výrok atestační komise – „komisi jste přesvědčil“, resp. „komisi jste nepřesvědčil“.

4. SLOVNÍK A SEZNAM ZKRATEK

Adaptační období

První dva roky působení začínajícího učitele v praxi.

Atestační komise

Odborná komise posuzující práci učitele v rámci atestačního řízení při přestupu do vyššího kariérního stupně (KS2, KS3, KS4). Komise posuzuje uchazeče na základě ukazatelů, které jsou patrné z charakteristiky kariérních stupňů.

Atestační řízení

Proces postupu učitele mezi 1. a 2. kariérním stupněm, 2. a 3. kariérním stupněm, 3. a 4. kariérním stupněm, v jehož průběhu učitel obhájí naplnění kompetencí ze standardu učitele v kariérním stupni, do kterého chce postoupit. O tomto postupu rozhoduje atestační komise.

Doklad

Dokument, který prokazuje učitelovu kompetenci. Může mít jakoukoli formální podobu (elektronická, papírová, fotografie, videozáznam, zvukový záznam atd.). Základními znaky dokladu v dokladovém portfoliu jsou:

1. Doklad vždy musí být důkazem naplnění konkrétní kompetence ze SU.
2. Doklad musí být písemně okomentovaný a zdůvodněný (proč konkrétní doklad dokládá naplnění konkrétní kompetence ze standardu učitele ve vztahu ke kvalitě práce, výsledkům práce učitele a rozsahu jeho působení).
3. Doklad musí být označen datem vzniku tohoto dokladu.

Dokladové portfolio

Dokladové portfolio je soubor dokladů prokazující dosažené kompetence ze standardu učitele. Je zásadním a povinným podkladem pro atestační řízení při přechodu mezi jednotlivými kariérními stupni kariérního systému.

Indikátory

Popisují žádoucí stav kompetencí učitele ve všech čtyřech kariérních stupních. Standard učitele neobsahuje konečný výčet indikátorů ke každé kompetenci.

Kariérní systém (KS)

Komplexní systém pravidel a podmínek pro profesní, odborný, pedagogický a funkční růst pedagogických pracovníků. Je postaven na třech kariérních cestách: Cesta rozvoje pedagogických profesních kompetencí (1); Cesta směřující ke specializovaným pozicím ve školách (2); Cesta směřující k funkčním pozicím (3). V předkládaném dokumentu je význam pojmu KS používán ve smyslu cesty rozvoje pedagogických profesních kompetencí (1).

Kariérní stupně (KS1, KS2, KS3, KS4)

Označení jednotlivých stupňů v rámci kariérního systému. Standard učitele popisuje kvalitu a rozsah práce učitele ve čtyřech kariérních stupních.

Kompetence učitele

Komplex způsobilostí (znalosti, dovednosti, postoje, zkušenosti atd.), jejichž základy osvojené v přípravném vzdělávání učitel rozvíjí průběžně při výkonu profese.

Plán profesního rozvoje (PPR)

Soubor rozvojových cílů a kroků k jejich dosažení, které si učitel stanovuje za podpory vedení školy na základě své profesní sebereflexe v souladu s potřebami pedagogického rozvoje školy. Oporou jsou profesní kompetence uvedené ve SU.

Sebereflexe

Metoda sebehodnocení ve vztahu k profesnímu výkonu. Uvědomění si vlastních učitel-ských poznatků, zkušeností a prožitků z pedagogické činnosti.

Standard učitele (SU)

Základ kariérního systému, shrnuje požadavky státu na učitele v oblasti jeho osobnostní kvality, profesní dovednosti a jeho rozvoje v celém průběhu profesní kariéry. Je uveden Preambulí – Profesní etika a následně je strukturován do tří oblastí: Učitel a jeho profesní Já (1); Učitel a jeho žáci (2); Učitel a jeho okolí (3). V těchto oblastech popisuje očekávání a nároky odstupňované ve čtyřech fázích profesní dráhy učitele (kariérní stupeň 1–4), které jsou požadovány po učiteli v jednotlivých kariérních stupních.

5. ZDROJE A LITERATURA

Použité zdroje:

BARRETT, H., CARNEY, J. *Conflicting paradigms and competing purposes in electronic portfolio development* [online]. 2005, last revision 10. 8. 2005 [cit. 2010-07-05]. Dostupné z <<http://helenbarrett.com/portfolios/LEAJournalBarrettCarney.pdf>>.

PAULSON, F. L., PAULSON, P. R. *Student-Led Portfolio Conferences* [online]. c1994, last revision 2nd of April 2010 [cit. 2010-8-1]. Dostupné z <<http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED377241.pdf>>.

TRUNDA, J. *Profesní portfolio učitele: soubor metod k hodnocení a sebehodnocení*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012, 19 s. ISBN 978-80-87063-62-0.

HEATH, CH., HEATH, D. *Jak zaujmout hned napoprvé: proč některé nápady okamžitě upoutají a jiné zapadnou*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2009, 279 s. ISBN 978-80-249-1316-2.

ROAM, D., HEATH, D. *Bla bla bla: co dělat, když slova nestačí*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2012, 358 s. ISBN 978-80-265-0040-7.

ROAM, D., HEATH, D. *Nápady na ubrousku: řešte problémy a prezentujte myšlenky pomocí obrázků*. Vyd. 1. V Brně: Jan Melvil, c2009, 287 s. ISBN 978-809-0391-291.

Náměty ke studiu a k inspiraci:

BELANOFF, P., DICKSON, M. *Portfolios: process and product*. Vyd. 1. Portsmouth, NH: Boynton/Cook Publishers, c1991, xxiv, 315 p. ISBN 08-670-9275-0.

DYTRTOVÁ, R., KRHUTOVÁ, M. *Učitel: příprava na profesi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 121 s. ISBN 978-802-4728-636.

HANSEN, J. Literacy Portfolios: Helping Students Know Themselves. 1992, roč. 49, č. 8, s. 66–68. ISSN 0013-1784.

PAULSON, F. L., PAULSON, P. Assessing Portfolios Using the Constructivist Paradigm. In FOGARTY, R., KRHUTOVÁ, M. (ed.) *Student portfolios: a collection of articles*. Vyd. 1. Palatine, Ill.: IRI/Skylight Training and Publishing, 1996, vii, 218 s., s. 31-46. ISBN 978-1-57517-011-4. *Portfolio v profesní přípravě učitele*. Vyd. 1. Editor Píšová, M. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007, 133 s. ISBN 978-807-3950-248.

SELDIN, P., KRHUTOVÁ, M. *Successful use of teaching portfolios: a collection of articles*. Vyd. 1. Editor Michaela Píšová. Bolton, MA: Anker Pub. Co., c1993, xiii, 212 s. ISBN 09-627-0425-3.

SVATOŠ, T. *Obraz začínajících studentů učitelství ve studentském portfoliu*. In JANÍK, T., ŠVEC, V. *K perspektivám školního vzdělávání: a collection of articles*. 1. vyd. Editor Michaela Píšová. Brno: Paido, 2009, 278 s., s. 209–220. ISBN 978-807-3151-935.

TOMKOVÁ, A. *Portfolio v přípravě učitelů primární školy*. In SPILKOVÁ, V., ŠVEC, V. *Současné proměny vzdělávání učitelů: a collection of articles*. 1. vyd. Editor Michaela Píšová. Brno: Paido, 2004, 271 s. ISBN 80-731-5081-6.

PRAVDOVÁ, B. *Já jako učitelka: profesní sebepojetí studentky učitelství v posledním ročníku pregraduální přípravy*. Pedagogická orientace. 2013, roč. 23, č. 2, s. 174–194.

6 PŘÍLOHY

6.1 Arch učitele k prokázání kompetencí ze SU

ARCH UČITELE K PROKÁZÁNÍ KOMPETENCÍ ZE SU		
Titul, jméno, příjmení:	Počet let pedagogické praxe:	Druh a typ školy:
Počet dětí, žáků, studentů školy, ve které pracují:	Specifické informace o škole, ve které pracují:	
Kompetence ze Standardu učitele:		
Moje stávající úroveň dané kompetence:	Naplnění kompetence prokazují v dokladovém portfoliu těmito doklady (vyplňte číslo a název dokladu):	
Popište konkrétní činnosti a důkazy, které potvrzují úroveň rozvoje uvedené kompetence:		
Vyjádření ředitele školy:	Podpis, datum:	
Vyjádření uvádějícího učitele v případě postupu na KS2, resp. odborného konzultanta na KS3:	Podpis, datum:	

6.2 Příklady možného pojetí PPR a rozvojových rozhovorů

VZOR – Plán profesního rozvoje na školní rok 20XX/20XY¹¹

Učitel:

(vytvořený v návaznosti na **Kariérní systém učitele a Projekt pedagogického rozvoje školy** v návaznosti na **ŠVP a vize školy**)

Formulace cíle na školní rok

(nemusí být nutně měřitelný, ale musí být popsateľný a vyhodnotiteľný; ideálně by mohl cíl směřovat k výstupu vzdělávání žáků):

.....

Cesta: Jak toho dosáhnu

Jak předpokládám, že doložím v profesním portfoliu, že jsem cíl splnil-a, na čem rozpoznám, že se splnění cíle odráží na výkonech žáků:

-
-
-

Jakou podporu od vedení školy, kolegů... potřebuji:

-
-
-

Možné další osobní cíle na tento školní rok

.....

Cesta: Jak toho dosáhnu

Jak předpokládám, že doložím v profesním portfoliu, že jsem cíl splnil-a, a jak rozpoznám, že se splnění cíle odráží na výkonech žáků:

-
-
-

Jakou podporu od vedení školy, kolegů... potřebuji:

-
-
-
-

V dne

Podpis pedagogického pracovníka

Podpis ředitele školy

¹¹ Inspirace ze ZŠ Předškolní 420/5, Praha 4 - Kunratice

Jako náměty pro vedení rozvojového rozhovoru uvádíme 3 příklady možných osnov těchto rozhovorů:

Návrh osnovy rozhovoru s vedením školy – příklad 1¹²

TÉMATA ROZHOVORU s vedením školy:

- Co se mi v tomto školním roce povedlo, na co jsem hrdý/á, co bylo přínosné, zajímavé... :
- Jak se mi dařilo plnit cíle stanovené v mém PPR (představte ve Vašem profesním portfoliu)
- Jaké semináře a další vzdělávání jsem absolvoval/a, které vzdělávání pro mě bylo přínosné a doporučil/a bych ostatním; které vzdělávání nedoporučuji a proč:
- Jakou podporu jsem letos využíval/a pro svůj pedagogický rozvoj – mentoři, asistenti, pedagogická konzultantka, otevřené hodiny... (případná ocenění, doporučení):
- Jaké jsou Vaše zkušenosti se spoluprací s dalším pedagogem – asistent/ka žáka, asistent/ka pedagoga, druhý učitel/ka ... – zkušenosti, postřehy, nápady:
- Jaké jsou Vaše zkušenosti s jinými formami a metodami práce – blokové vyučování, vícehodinové předmětové bloky, projekty, oborové dny... Vaše podněty a doporučení:
- Kde mám skryté rezervy, co mi úplně nevyšlo, na co se chci v příštím roce zaměřit, na čem pracovat – o jakých cílech v PPR uvažuji pro příští školní rok:
- Co se povedlo celé škole – sborově, co bylo přínosné, poučné, zajímavé... :
- Čím je dle Vás doložitelné, že se naše sborovna pedagogicky rozvíjí:
- Jak vnímám rodičovskou komunitu ve škole – ocenění, příležitosti, ohrožení...
- Nápady, návrhy na nový školní rok – já, třída, škola – konstruktivní kritika:
- Různé ...

¹² Inspirace ze ZŠ Předškolní 420/5, Praha 4 - Kunratice

Návrh osnovy rozhovoru s vedením školy – příklad 3¹⁴

1. **Fáze:** Popis situace, co jsem chtěl(a), průběh situace.

*Čeho jsem chtěl(a) dosáhnout? Co bylo mým cílem, záměrem?
Čemu jsem věnoval(a) pozornost?
Co jsem zkoušel(a)?*

2. **Fáze:** Jak to fungovalo, kdo co dělal.

*Co se vlastně stalo?
Co jsem udělal(a)?
O čem jsem přemýšlel(a)?
Co jsem cítil(a)? Jak jsem se cítil(a)?
Co jsem se domníval(a), že chtějí, udělají, myslí, cítí kolegové, žáci?
Z čeho jsem to usuzoval(a)?*

3. **Fáze:** Co fungovalo a proč. Příčiny, proč to nefungovalo.

*Jak souvisí odpovědi v 2. fázi s původními otázkami, nastavením cíle?
Jaký vliv v tom hraje škola jako celek, ŠVP, RVP, pravidla školy, vztahy?
Co to pro mě v tuto chvíli znamená?
Jak problém vidím teď? Co jsem pochopil(a)?
Zjistil(a) jsem, že musím nastudovat ...
Chci se přihlásit na kurz, seminář, protože
Chci požádat, protože myslím, že mi pomůže*

4. **Fáze:** Zjišťujeme, jak dál. Studium literatury. Jak to dělá kolega, kterému to funguje?

*Jaké alternativy vidím teď?
Jaké mají výhody a nevýhody?
Pro co se rozhodnu? Z jakého důvodu?
V jakých situacích lze využít toto řešení?*

5. **Fáze:** Pokus, nové řešení situace, nová akce (5 = 1)

¹⁴ Inspirace z MŠ Sluníčko, Strnadova 2587/13, Brno

Národní institut pro další vzdělávání
Senovážné nám. 25
110 00 Praha 1
www.nidv.cz